

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Malé Uherce (2015-2022)

Dátum schválenia: 25.1.2016
Číslo uznesenia:

Obsah

Úvod	4
Časť A – Analytická časť.....	9
A.1 Analýza vnútorného prostredia	9
A.1.1 Základná charakteristika obce.....	9
A.1.2 História obce	10
A.1.3 Prírodné podmienky a životné prostredie	10
A.1.4 Obyvateľstvo a demografická situácia.....	12
A.1.5 Trh práce a sociálna situácia	20
A.1.6 Hospodárska základňa	23
A.1.7 Občianska vybavenosť	26
A.1.8 Kultúra, spoločenské aktivity a neziskový sektor	28
A.1.9 Bývanie a bytový fond	29
A.1.10 Dopravná a technická infraštruktúra	30
A.1.11 Hospodárenie obce a štruktúra samosprávy	33
A.2 Analýza vonkajšieho prostredia	36
A.2.1. Podmienky udržateľného rozvoja obce	38
A.2.2 Analýza príležitostí a ohrození pre rast a rozvoj územia	39
A.3 Zhodnotenie súčasného stavu územia	40
A.3.1 SWOT analýza.....	40
A.3.2 Možné riziká a ohrozenia vo väzbe na existujúce stratégie a koncepcie	42
A.3.3 Odhad budúceho možného vývoja obce, využívanie jej vnútorného potenciálu a limitov rozvoja	42
A.3.4 Zhodnotenie výsledkov dotazníkového prieskumu.....	43
Časť B – Strategická časť.....	45
Časť C – Programová časť	48
C.1 Hospodárska prioritná oblasť.....	48
C.2 Sociálna prioritná oblasť	49
C.3 Environmentálna prioritná oblasť	51
Časť D – Realizačná časť	52
D.1 Inštitucionálne a organizačné zabezpečenia realizácie PHSR.....	52
D.2 Vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja obce.....	53
D.3 Systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce.....	61
Časť E – Finančná časť	65

E.1 Indikatívny finančný plán na celú realizáciu PHSR.....	65
E.2 Model viaczdrojového financovania a finančný rámec	66
Záver.....	69
Prílohy PHSR.....	70

Úvod

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja predstavuje spolu s územným plánom základný a kľúčový dokument pre riadenie samosprávy, ktorý vychádza z poznania situácie a konkrétnych potrieb obyvateľov, podnikateľov, záujmových skupín a ďalších subjektov v území, formuluje predstavu obce o budúcnosti spolu s činnosťami a projektmi na jej zabezpečenie. PHSR systémovo a koncepcne analyzuje a určuje budúcnosť rozvoja spolu s činnosťami, investičnými projektmi so zdrojovým krytím na jej zabezpečenie. Vytvára určitý rámec, ktorého naplnenie by malo byť zárukou, že tento strategický dokument nebude len zbytočne rozsiahlym a popisným zoznamom nereálnych plánov (zoznamom zámerov, na ktoré obec nemá dostatok finančných prostriedkov), ale bude skutočným strategickým rozvojovým dokumentom s cieľom dosiahnuť zvýšenie kvality životnej úrovne obyvateľov na vybranom území.

Jednotlivé kapitoly tejto PHSR sú vypracované v súlade s Metodikou na vypracovanie PHSR obce, verzia 2.0, ktorú vyhotovila pracovná skupina zriadená Ministerstvom dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR s cieľom zjednotiť proces spracovávania PHSR a jeho obsah podľa zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení zákona č. 309/2014 Z. z.

Zámer spracovania PHSR

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja bol spracovaný na základe potrieb obce Malé Uherce. Zámer spracovania PHSR obce Malé Uherce bol schválený obecným zastupiteľstvom dňa 24.6.2015.

Formulár č. Ú 1 – Zámer spracovania PHSR

Zámer spracovania PHSR			
Názov dokumentu	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Malé Uherce na roky 2015 - 2022		
Forma spracovania	Spracovanie PHSR vykonávala externá spoločnosť v súčinnosti s obcou Malé Uherce, v súlade s Metodikou na vypracovanie PHSR obce, verzia 2.0 (podľa zákona č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja v znení zákona č. 309/2014 Z.z.)		
Riadenie procesu spracovania	Proces spracovania PHSR bol manažovaný prostredníctvom riadiaceho tímu, ktorý bol zodpovedný za celkovú koordináciu spracovania PHSR.		
	Riadiaci tím		
	Titul, Meno, Priezvisko	Funkcia v obci / organizácia	Činnosť v riadiacom tíme
	Ing. Štefan Čepko	starosta obce	Koordinátor riadiaceho tímu
	Ing. Andrej Milo	externý odborník / MVL Štefánek, s.r.o.	Člen riadiaceho tímu za dodávateľa
	Ing. Ľuboslava Sokolová	externý odborník / MVL Štefánek, s.r.o.	Člen riadiaceho tímu za dodávateľa

	Bola zriadená pracovná skupina zo zástupcov obce, ktorá bola zodpovedná za tvorbu obsahovej stránky PHSR obce Malé Uherce. Do procesu spracovania boli zapojení členovia pracovnej skupiny, ktorí zastávali rôzne úlohy v súlade s metodikou spracovania PHSR. Členmi pracovnej skupiny boli: <table><tr><th colspan="3">Zoznam členov pracovnej skupiny</th></tr><tr><th>Titul, Meno, Priezvisko</th><th>Funkcia v obci/organizácia</th><th>Funkcia v pracovnom zaradení do procesu spracovania PHSR</th></tr><tr><td>Jozef Balážka</td><td>poslanec obecného zastupiteľstva</td><td>Koordinátor PHSR, styk s verejnosťou</td></tr><tr><td>Jana Vančová</td><td>poslanec obecného zastupiteľstva</td><td>Koordinátor PHSR, styk s verejnosťou</td></tr><tr><td>Peter Bučko</td><td>poslanec obecného zastupiteľstva</td><td>Koordinátor PHSR, styk s verejnosťou</td></tr><tr><td>Jaroslav Bobák</td><td>poslanec obecného zastupiteľstva</td><td>Koordinátor PHSR, styk s verejnosťou</td></tr><tr><td>Miriám Bebjaková</td><td>poslanec obecného zastupiteľstva</td><td>Koordinátor PHSR, styk s verejnosťou</td></tr><tr><td>Mgr. Pavel Kaman</td><td>poslanec obecného zastupiteľstva</td><td>Koordinátor PHSR, styk s verejnosťou</td></tr><tr><td>Peter Pivarči</td><td>poslanec obecného zastupiteľstva</td><td>Koordinátor PHSR, styk s verejnosťou</td></tr></table> Členovia pracovnej skupiny a riadiaceho tímu navzájom spolupracovali a komunikovali podľa potreby, či už osobne, telefonicky alebo e-mailom. Do procesu spracovania PHSR bola zapájaná verejnosť, a to prostredníctvom informácií a dotazníkov umiestnených na webovej stránke obce, na obecnom úrade a obecnej tabuli a taktiež ďalšími vhodnými a relevantnými spôsobmi. Dotazníky pre občanov bola analyzované a zapracované do procesu tvorby PHSR. PHSR bola vo finálnej časti prerokovaná s verejnosťou a schvaľovaná na zastupiteľstve.	Zoznam členov pracovnej skupiny			Titul, Meno, Priezvisko	Funkcia v obci/organizácia	Funkcia v pracovnom zaradení do procesu spracovania PHSR	Jozef Balážka	poslanec obecného zastupiteľstva	Koordinátor PHSR, styk s verejnosťou	Jana Vančová	poslanec obecného zastupiteľstva	Koordinátor PHSR, styk s verejnosťou	Peter Bučko	poslanec obecného zastupiteľstva	Koordinátor PHSR, styk s verejnosťou	Jaroslav Bobák	poslanec obecného zastupiteľstva	Koordinátor PHSR, styk s verejnosťou	Miriám Bebjaková	poslanec obecného zastupiteľstva	Koordinátor PHSR, styk s verejnosťou	Mgr. Pavel Kaman	poslanec obecného zastupiteľstva	Koordinátor PHSR, styk s verejnosťou	Peter Pivarči	poslanec obecného zastupiteľstva	Koordinátor PHSR, styk s verejnosťou
Zoznam členov pracovnej skupiny																												
Titul, Meno, Priezvisko	Funkcia v obci/organizácia	Funkcia v pracovnom zaradení do procesu spracovania PHSR																										
Jozef Balážka	poslanec obecného zastupiteľstva	Koordinátor PHSR, styk s verejnosťou																										
Jana Vančová	poslanec obecného zastupiteľstva	Koordinátor PHSR, styk s verejnosťou																										
Peter Bučko	poslanec obecného zastupiteľstva	Koordinátor PHSR, styk s verejnosťou																										
Jaroslav Bobák	poslanec obecného zastupiteľstva	Koordinátor PHSR, styk s verejnosťou																										
Miriám Bebjaková	poslanec obecného zastupiteľstva	Koordinátor PHSR, styk s verejnosťou																										
Mgr. Pavel Kaman	poslanec obecného zastupiteľstva	Koordinátor PHSR, styk s verejnosťou																										
Peter Pivarči	poslanec obecného zastupiteľstva	Koordinátor PHSR, styk s verejnosťou																										
Obdobie spracovania	- obdobie spracovania 07/2015 – 11/2015 - harmonogram spracovania (samostatný dokument)																											
Financovanie spracovania	Rozpočet obce																											

Zdroj: vlastné spracovanie

Harmonogram spracovania PHSR obce Malé Uherce bol odhadnutý na 5 mesiacov. Nasledovná tabuľka predstavuje stručný harmonogram spracovania podľa jednotlivých častí PHSR.

Formulár č. Ú 2 – Harmonogram spracovania PHSR

Harmonogram spracovania PHSR												
Termín	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Úvod												
Analytická časť												
Strategická časť												
Programová časť												
Realizačná časť												
Finančná časť												
Záver												

Zdroj: vlastné spracovanie

V rámci harmonogramu spracovania PHSR sa najskôr zostavil a schválil zámeru PHSR obecným zastupiteľstvom. Zároveň sa uskutočnilo menovanie pracovnej skupiny pre spracovanie PHSR a riadiaceho tímu. V ďalších krokoch nasledovalo zverejnenie informácie o spracovaní PHSR, tlač a distribúcia dotazníka pre občanov v rámci informovanosti verejnosti, získanie podkladov pre analytickú časť, analyzovanie vnútorného a vonkajšieho prostredia, ex-post hodnotenie PHSR z minulého obdobia najmä za účelom získania vstupných informácií do programovej časti. Nasledovalo spracovanie východísk pre strategickú časť a vypracovanie strategickú vízie a formulácia strategických cieľov a opatrení. Následné prerokovanie opatrení na zastupiteľstve a verejnom prerokovaní zavŕšilo proces prípravy strategickú časti, ktorá vyústila do návrhu aktivít a prípravy projektov. Vypracovanie akčného plánu, systému monitorovania, hodnotenia a aktualizácie PHSR je výstupom strategickú a programovej časti PHSR. Finančný rámec pre realizáciu PHSR a výber projektov v súlade s finančno-ekonomickými možnosťami predstavovalo finančnú časť procesu spracovania PHSR spolu so zapracovaním indikatívneho rozpočtu do programového rozpočtu obce. Finalizácia dokumentu predstavovala verejné pripomienkovanie, prerokovanie a schválenie PHSR zastupiteľstvom.

Z dôvodu záujmu samosprávy o informovanie a zapojenie verejnosti a ostatných subjektov do procesu spracovania PHSR obce boli stanovené rôzne formy ich zapojenia, ktoré sú uvedené v nasledovnom formulári č. Ú 3.

Formulár č. Ú 3 – Metódy zapojenia verejnosti do prípravy PHSR

Metóda	Informovanie verejnosti	Získavanie názorov verejnosti	Zohľadnenie názorov verejnosti
Tlačené materiály			
Verejné informačné tabule	Áno		
Letáky rozdávané na verejných podujatiach			
Letáky rozposielané verejnosti priamo	Áno	Áno	Áno
Zrozumiteľne, jednoducho napísaný bulletin			

Informačné formuláre, tabuľky údajov, infografika			
Brožúra s dotazníkovou kartičkou na zadnej strane, ktorú je možné odoslať			
Technické správy /napríklad EIA/			
Listy (priama pošta)			
Plagáty			
Pútač			
Výstavky a expozície na verejných miestach			
Internetové stránky – vrátane verejných pripomienok tzv. chatrooms	Áno	Áno	Áno
Využitie existujúcich médií			
Účasť na miestnych aktivitách a podujatiach			
Zverejňovanie informácií v miestnej tlači			
Novinové články a príspevky členov pracovných skupín, vyjadrenia expertov			
Tlačové konferencie			
Stretnutia	Áno	Áno	Áno
Vystúpenia v obecnom rozhlas/televízií	Áno	Áno	Áno
Reklama			
Informačné služby			
Telefónna informačná linka			
Dni otvorených dverí			
Návštevy lokalít (podobných obcí)			
Informačná kancelária s vyškolenými pracovníkmi			
Stretnutia			
Stretnutia s kľúčovými ľuďmi/skupinami	Áno	Áno	Áno
Ťažiskové skupiny (reprezentatívne skupiny predstavujúce verejnosť)			
Verejné stretnutia	Áno	Áno	Áno
Návšteva v dotknutom území	Áno	Áno	Áno
Verejné semináre	Áno	Áno	Áno
Verejné vypočutie			
Verejné vypočutie (s odbornou skupinou)			
Využitie miestnych ľudí na získavanie názorov	Áno	Áno	Áno

Brainstormingové stretnutia s verejnosťou	Áno	Áno	Áno
Rozhovory a prieskumy			
Dotazník pre záujmové skupiny	Áno	Áno	Áno
Dotazník pre širokú verejnosť	Áno	Áno	Áno
Prieskumy verejnej mienky	Áno	Áno	Áno
Poradné skupiny			
Miestne poradné skupiny			
Odborné poradné skupiny			
Pracovné skupiny	Áno	Áno	Áno
Riešenie problémov a metódy dosiahnutia konsenzu			
Využitie odborníkov vyškolených v metódach zapájania verejnosti			
Využitie nezávislého moderátora/facilitátora			
Brainstorming	Áno	Áno	Áno
Nezávislí experti poskytujúci poradenské služby	Áno	Áno	Áno
Rokovanie bez prítomnosti moderátora/facilitátora	Áno	Áno	Áno
Rokovanie za prítomnosti moderátora/facilitátora			
Iné aktivity			
Vzdelávacie programy na vybrané témy (kľúčové, kritické)			
Spracovanie a vyhodnotenie prípadových štúdií			

Zdroj: vlastné spracovanie

Východiskové strategické a koncepcné dokumenty

Pri spracovaní PHSR obce Malé Uherce boli definované ciele a opatrenia v súlade so strategickými a programovými dokumentmi regionálneho rozvoja národného, regionálneho a lokálneho významu. Ich zoznam je uvedený v rámci povinných príloh PHSR – Príloha č. 1 - Zoznam informačných zdrojov použitých v PHSR (východiskové strategické a koncepcné dokumenty, súvisiaca legislatíva).

Časť A – Analytická časť

Analytická časť PHSR je založená na databáze informácií a ukazovateľov, pričom obsahuje komplexné hodnotenie a analýzu východiskovej situácie obce s väzbami na širšie územie a odhad budúceho vývoja s dôrazom na možné riziká a ohrozenia vo väzbe na existujúce relevantné stratégie a koncepcie a využívanie vnútorného potenciálu územia, jeho limitov a rozvoja územia obce.

A.1 Analýza vnútorného prostredia

Komplexná analýza súčasného stavu územia je zostavená na základe informácií získaných najmä zo štatistických údajov a prieskumov. Číselné údaje sú uvedené v tabuľkách alebo v grafoch, pričom obsahujú krátky písomný komentár.

A.1.1 Základná charakteristika obce

Obec Malé Uherce a jej kataster leží na styku juhozápadného výbežku Hornonitrianskej kotliny s pohorím Tribeč, na nive rieky Nitry, na úpätí kopca Šípok. Z južnej strany je kataster obkolesený bukovými a dubovohrabovými lesmi s prímесou borovíc. Obec sa nachádza na severovýchodnom svahu pohoria Tribeč - ChKO Ponitrie. Obec Malé Uherce administratívne patrí do okresu Partizánske a do Trenčianskeho kraja. Obec bola v r. 1971-1994 súčasťou mesta Partizánske, no potom sa v roku 1994 na základe referenda osamostatnila.

Tabuľka č. 1: Základné údaje o obci a kontaktné údaje

Základné údaje	
Kraj	Trenčiansky
Okres	Partizánske
Región	Stredné Ponitrie
Poloha	48°37'17"S 18°24 '10"V
Nadmorská výška	211 m n. m.
Rozloha	5,97 km ² (597 ha)
Počet obyvateľov	715
Hustota obyvateľov	119,77 obyv./km ²
ŠÚJ	580953
EČV	PE
Kontaktné údaje	
Adresa	Uherecká 110/96, 958 03
Telefón	+421/38/740 19 06
E-mail	ocu.maleuherce@slovanet.sk
WEB stránka	http://www.maleuherce.sk/

Zdroj: vlastné spracovanie

Nadmorská výška obce sa pohybuje od 187 do 551 m n. m., čím je daný podhorský charakter obce so všetkými pozitívami z toho plynúcimi. V strede obce je nadmorská výška 197 m n. m.

Vzťah k okresnému mestu je veľmi blízky, obec plynulo nadväzuje na zastavanú štruktúru okresného mesta Partizánske. Obec je napojená na všetky inžinierske siete mesta okrem kanalizácie, no udržiava si aj svoj vidiecky charakter. Vďaka svojej výhodnej polohe vzhľadom k hospodársko-ekonomickým a prírodným danostiam obec napreduje a rozvíja sa. Obec patrí do Ťažiska osídlenia tretej úrovne prvej skupiny: Bánoveckobebravské a Partizánske ťažisko osídlenia.

A.1.2 História obce

Prvýkrát sa dedina spomína v roku 1274 ako obec a zem kráľovských služobníkov patriacou k oslianskemu dištriktu (okresu). Názov obce je doložený z roku 1274 ako Vgrich, z roku 1352 ako Kysugrouch, Minor Vgrouch a uvádza sa ako sporná zem. Ale už v roku 1388 bola príslušenstvom hradu Sivý Kameň. Na kratší čas tu získali majetkové práva Hunyadyovci a Lessenyeyovci. V roku 1773 je názov obce doložený ako Male Uhercze, z roku 1808 ako Malé Uhrovec, z roku 1920 ako Malé Uherce, maďarsky Kisugróc. Obec je osídlená od neolitu a jej obyvatelia sa zaoberali poľnohospodárstvom.

Obec tvorili domy, ktoré boli postavené po oboch stranách cesty smerujúcej z Topolčian do Prievidze. Vedľa cesty tiekol potok, ktorý na dolnom konci tiekol na Pažitie. Domy boli jednoduché, väčšinou zo surových nepálených tehál. Obyvatelia obce boli väčšinou roľníci. Takmer každá rodina mala kus poľa, na ktorom dopestovali všetky plodiny potrebné pre živobytie. Taktiež chovali statok a všetky domáce zvieratá. Do 2. svetovej vojny to bola len konská sila, ktorá uľahčovala ťažké práce. Prínosom pre obec Malé Uherce bol mlyn patriaci rodine Pivarčiovej. Bol dobre strojovo vybavený a mlel obilie na rôzne druhý múky, potrebnej na pečenie chleba a prípravu cestovín, pre domáce zvieratá zase na šrot a otruby. Stroje v mlyne poháňala voda z potoka. Zvyšky veľkého mlynského kola sú badateľné ešte aj dnes. Múka sa vtedy nekupovala v obchode, každá rodina mala zásobu na celý rok. V obci boli tri verejné studne. Obec za šesťdesiat rokov úplne zmenila svoju tvár. Veľa domov je zbúraných prípadne zrekonštruovaných. Veľká zmena nastala z dôvodu rozširovania hlavnej cesty smerom do Prievidze vyriešenia križovatky a výstavby cesty vedúcej na sídlisko Šípok.

V obci sa nachádzal v prednej časti udržiavaného parku s množstvom listnatých a ihličnatých stromov kaštieľ. Vysadené tu boli taktiež kvitnúce olivy, ktoré rozvoniavali cez celú obec. V blízkosti hlavnej brány boli záhony letničiek vysádzané do obrázcov. Rozľahlý park začínal v miestach, kde je dnes pohostinstvo Satelit a Brooklyn.

A.1.3 Prírodné podmienky a životné prostredie

Územie je z hľadiska geomorfologického veľmi pestré. Spodná časť – samotná obec Malé Uherce sa nachádza v prostredí nížinných pahorkatín a horná časť K.Ú. leží až po kótu 551 m n. m. v pásme hornatín - Tríbeč. Katastrálne územie obce leží z hľadiska geomorfologického zatriedenia v sústave Alpsko-himalájskej a podsústave Karpaty. Oblasť – Fatransko-tatranská, oddiel Rázdiel, pododdiel Kolačianska vrchovina, časť Kolačianska brázda. V rámci ochrany prírody južný cíp katastrálneho územia patrí do CHKO Ponitrie, pričom predmetom ochrany je ochrana lesných komplexov s bohatstvom morfológických a reliéfových zvláštností a zvyškami teplomilnej flóry. To znamená, že v

tejto časti územia platí 2. stupeň ochrany podľa zákona č. 287/1994 Z.z. a na niektoré činnosti je potrebný súhlas orgánu ochrany prírody a krajiny.

Chránená krajinná oblasť Ponitrie je jedna zo 14 chránených krajinných oblastí na Slovensku. Patrí do geomorfologických celkov Tribeč a Vtáčnik a zasahuje do okresov Nitra, Partizánske, Prievidza, Topoľčany, Zlaté Moravce, Žarnovica a Žiar nad Hronom. Vyhlásená bola v roku 1985 a má rozlohu 37 665 ha. Aj keď je CHKO územne kompaktné, tvoria ho dve krajínarsky odlišné časti. Severná časť sa rozprestiera na vulkanickom komplexe pohoria Vtáčnik. Okrem hustých bučín je zaujímavá bizarnými skalnými útvarmi. Najmohutnejšie bralá nachádzame v masíve Buchlova, Kláštorskej skale a najvyššom vrchu, ktorý dal meno celému pohoriu. Južná časť CHKO v pohorí Tribeč je krajínarsky odlišná a jej špecifikom sú početné skalky vyskytujúce sa najmä po okrajoch pohoria.

Hlavným predmetom ochrany v tejto oblasti sú súvislé lesné porasty, ktoré sú v južnej časti CHKO veľmi bohaté na teplomilné dreviny. Cenným prvkom krajiny sú aj lokality s výskytom stepnej a lesostepnej flóry a fauny. Obe pohoria skrývajú veľa zaujímavých prírodných a krajinných fenoménov, z ktorých mnohé ešte dokonca čakajú na objavenie. Územie CHKO Ponitrie je svojimi jedinečnými prírodnými pomermi a pestrú druhovou skladbou výnimočnou ukážkou vývoja fauny a flóry v Karpatskom oblúku. Rastie tu viac ako 1200 druhov vyšších rastlín, zo živočíchov tu bolo zistených viac ako 5500 druhov. A práve pre tieto neoceniteľné prírodné hodnoty bola podstatná časť územia CHKO Ponitrie zaradená do zoznamu navrhovaných území európskeho významu, ktoré sú súčasťou budovanej súvislej európskej siete chránených území NATURA 2000. Prostredníctvom nej sú chránené najvzácnejšie a najviac ohrozené druhy voľne rastúcich rastlín, voľne žijúcich živočíchov a vybraných biotopov, ktoré sa voľne vyskytujú na území Európskej únie.

V katastri obce sa v južnej časti nachádzajú 3 regionálne biocentrá: 158-Kamenské prietoky, 159 Šipok, 160-Belianske štále (číselné označenie je prevzaté z ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja). Ako maloplošné chránené územie prírody je odporúčaná dolina Belianskych štále ako interakčný prvok medzi obytnou zónou obce a CHKO Ponitrie.

Obec patrí po hydrogeologickej stránke do povodia rieky Nitra. Reguláciou rieky Nitry sa vyriešili problémy so záplavami. Koryto rieky je dimenzované na Q 100+100 cm bezpečnosť Q100 zodpovedá kóta 193,96 m.n.m. V severnej časti katastrálneho územia Malých Uheriec sa nachádza retenčný priestor. Jedná sa o polder, ktorý bude zaplavený len počas priebehu veľkých vôd na rieke Nitra. V katastrálnom území obce severne od cesty I/64 je vyschnuté a zanesené koryto ramena potoka Drahužica, čo je dôsledok jednostranného odklonenia potoka Drahužica do rieky Nitra skrátením jeho toku pred približne 40 rokmi. Z hľadiska obnovenia kvality prírodných hodnôt v danom prostredí je vhodné, aby sa aspoň čiastočne obnovil už nefunkčný tok potoka. Tým by sa dosiahol priestorovo prepojený súbor ekosystémov, ktorý spája biocentrá a plynule nadväzuje na biokoridor regionálneho významu – riekou Nitra a umožňuje tak migráciu a výmenu genetických informácií živých organizmov a ich spoločenstiev priamo v dotknutom zastavanom území obce.

V regióne prevažujú lesy listnatého charakteru – najmä bukové a dubovo – hrabové. Z ihličnatých drevín prevláda v lesoch borovica sosna. Do prostredia obce značným spôsobom zasahuje aj dolovanie dolomitných pieskov. Firma Kameňolomy a štrkopiesky a.s. zo Zlatých Moraviec prepravovala pôvodne dolomitné piesky po železnici, ale po zdražení prepravy po železnici začali od roku 2003 vo väčšej miere využívať automobilovú dopravu po miestnych komunikáciách. Celkove sa po trase okolitých obcí prepraví denne 500-800 ton, čo predstavuje 40-50 súprav. Doprava po miestnych komunikáciách

ekologicky zaťažuje ovzdušie a v nemalej miere aj zvyšuje hlučnosť a otrasy pôdy v okolí prepravnej trasy, ktorá nebola dimenzovaná na takéto zaťaženie.

A.1.4 Obyvateľstvo a demografická situácia

Vývoj počtu obyvateľov odzrkadľuje socio-kultúrne, demografické a ekonomické procesy prebiehajúce na úrovni celej spoločnosti, no sčasti je aj odrazom postavenia obce v štruktúre osídlenia a lokálnych zmien.

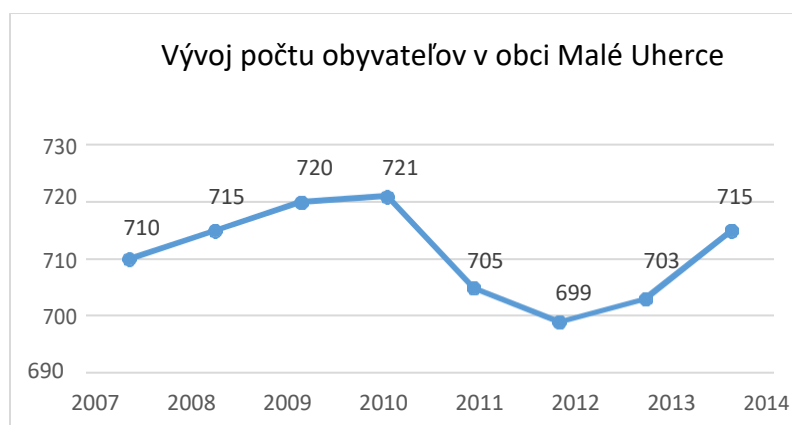
Počet obyvateľov sa za posledných 7 rokov veľmi nezmenil. Obec Malé Uherce mala ku dňu 31.12.2014 spolu 715 obyvateľov. Od roku 2007 počet obyvateľov mierne stúpal, klesať začal v roku 2011. Opätovné zvýšenie nastalo v roku 2013. V nasledujúcej tabuľke sa nachádza vývoj počtu obyvateľov od roku 2007 až do roku 2014. Počas sledovaného obdobia bolo najviac obyvateľov v obci Malé Uherce v roku 2009. Najmenej obyvateľov bolo v roku 2012.

Tabuľka č. 2 : Vývoj počtu obyvateľov v obci Malé Uherce v rokoch 2007 - 2014

	Počet obyvateľov	Muži	Ženy	Prírastok/Úbytok absolútne/ v %		Index rok 2000 = 100%
2007	710	344	366	-6	-0,85%	98,61
2008	715	349	366	+5	0,70%	99,31
2009	720	347	373	+5	0,69%	100,00
2010	721	353	368	+1	0,14%	100,14
2011	705	349	356	-16	-2,27%	97,92
2012	699	350	349	-6	-0,86%	97,08
2013	703	355	348	+4	0,57%	97,64
2014	715	363	352	+12	1,68%	99,31

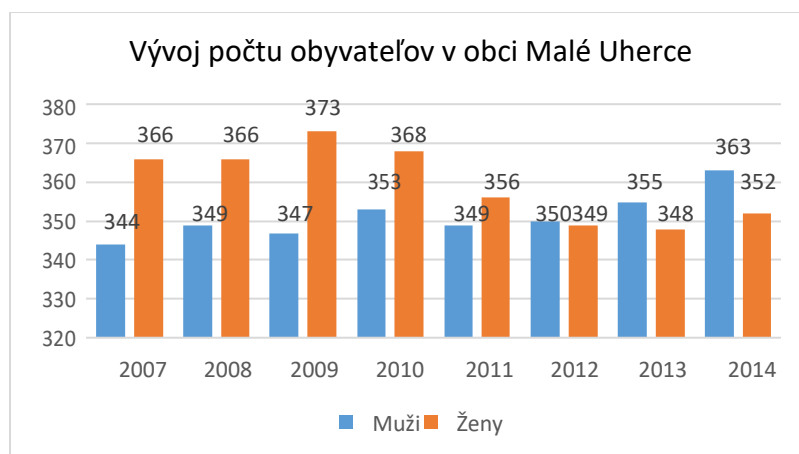
Zdroj: ŠÚ SR – pracovisko Trenčín

Graf č. 1 : Vývoj počtu obyvateľov v obci Malé Uherce v období 2007 – 2014

Zdroj: vlastné spracovanie

Graf č. 2 : Vývoj počtu obyvateľov v obci Malé Uherce v období rokov 2007 – 2014 – muži a ženy

Zdroj: vlastné spracovanie

Na grafe č. 1 môžeme vidieť vývoj počtu obyvateľov v obci Malé Uherce počas obdobia rokov 2007 – 2014. Zaznamenávame pokles, ale aj nárast počtu obyvateľov. V roku 2011 počet obyvateľov klesol o 16 obyvateľov. V rámci sledovaného obdobia ide o najvyšší pokles, najvyšší nárast obyvateľov bol v roku 2014, kedy počet obyvateľ stúpol oproti roku 2013 o 12 obyvateľov.

Na grafe č. 2 je zachytený vývoj počtu obyvateľov podľa mužského a ženského pohlavia. Môžeme konštatovať, že do roku 2011 počet žien prevládala nad počtom mužov. V súčasnosti prevláda počet mužov. Z celkového počtu obyvateľov predstavujú muži 50,77 % a ženy 49,23%. Z dlhodobého hľadiska prevláda počet žien nad počtom mužov.

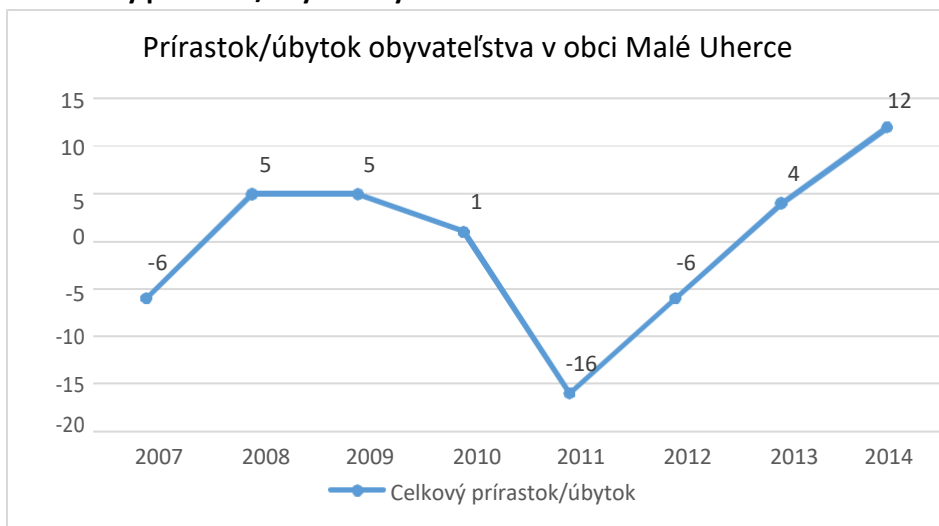
Počet obyvateľov je výsledkom populačnej dynamiky - pôrodnosti, úmrtnosti a migrácie. Samotný vývoj pôrodnosti je v celoslovenskom meradle hlavným faktorom, ovplyvňujúcim celkovú trajektóriu populačného vývoja. Zároveň v predpokladoch má táto zložka vysokú mieru neurčitosti.

Tabuľka č. 3: Demografický vývoj v obci v rokoch 2007 – 2014

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Spolu	710	715	720	721	705	699	703	715
Narodení	1	5	5	4	8	4	4	10
Zomrelí	9	5	8	10	8	5	7	10
Demografické saldo	-8	0	-3	-6	0	-1	-3	0
Priťahovaní	14	14	19	18	27	12	17	22
Vystáňovaní	12	9	11	11	43	17	10	10
Migračné saldo	2	5	8	7	- 16	-5	7	12
Celkový prírastok/ úbytok	-6	5	5	1	- 16	-6	4	12

Zdroj: ŠÚ SR – pracovisko Trenčín

Graf č.3: Celkový prírastok/úbytok obyvateľstva v obci Malé Uherce v rokoch 2007 – 2014

Zdroj: vlastné spracovanie

Na grafe č. 3 sa nachádza zobrazenie prírastku resp. úbytku obyvateľov v obci Malé Uherce počas rokov 2007-2014. V rámci sledovaného obdobia zaznamenávame skôr nárast obyvateľov.

Tabuľka č. 4.1: Veková štruktúra obyvateľstva v rokoch 2007 – 2010

Veková kategória	2007		2008		2009		2010	
	A	%	A	%	A	%	A	%
Počet obyvateľov celkom	710	100	715	100	720	100	721	100
· muži	344	48,45	349	48,81	347	48,19	353	48,95
· ženy	366	51,55	366	51,18	373	51,80	368	51,04
Predproduktívny vek - muži (0 - 14)	42	12,20	42	12,03	41	11,81	43	12,18
Predproduktívny vek - ženy (0 - 14)	36	9,83	34	9,28	34	9,11	34	9,23
Predproduktívne obyvateľstvo celkom	78	10,98	76	10,62	75	10,41	77	10,67
Produktívny vek - muži (15-59)/(15-64)	255	74,12	258	73,92	259	74,63	261	73,93
Produktívny vek - ženy (15-54)/(15-64)	254	69,39	256	69,94	260	69,70	258	70,10
Produktívne obyvateľstvo celkom	509	71,69	513	71,74	519	72,08	519	71,98
Poproduktívny vek - muži (60+)/(65+)	47	13,66	49	14,04	47	13,54	49	13,88
Poproduktívny vek - ženy (55+)/(65+)	76	20,76	76	20,76	79	21,17	76	20,65
Poproduktívne obyvateľstvo celkom	123	17,32	125	17,48	126	17,5	125	17,33
Priemerný vek u mužov	40,33	-	40,62	-	41,02	-	41,34	-
Priemerný vek u žien	44,21	-	44,84	-	45,25	-	45,38	-
Priemerný vek obyvateľstva celkom	42,33	-	42,78	-	43,21	-	43,40	-
Index starnutia	-	157,69	-	164,47	-	168,0	-	162,34

Zdroj: ŠÚ SR – pracovisko Trenčín

Dôležitejšou demografickou charakteristikou ako počet obyvateľov, je úroveň populačného starnutia. Dobre ju vystihujú priemerný vek obyvateľstva (vážený aritmetický priemer podľa počtosti obyvateľov v jednotlivých vekoch) a index starnutia (pomer počtu obyvateľov vo veku 65 rokov a viac na 100 obyvateľov vo veku 0-14 rokov). V rámci Slovenskej republiky oba ukazovatele jednoznačne dokumentujú trend intenzívneho starnutia slovenskej populácie. Opakom indexu starnutia je index vitality. Ten sa rovná pomeru predproduktívneho obyvateľstva k obyvateľstvu v poproduktívnom veku. Index starnutia nad úrovňou 100 % znamená starnutie populácie, keďže počet ľudí v poproduktívnom veku prevyšuje počet ľudí v predproduktívnom veku. Index starnutia v obci Malé Uherce je nad hodnotou na úrovni Trenčianskeho kraja, pričom môžeme sledovať jeho zvyšovanie. Pokles zaznamenávame v roku 2010, 2011 a 2014. V kraji sa index starnutia taktiež zvyšuje. Podľa údajov Štatistického úradu SR v roku 2014 dosiahol index starnutia na úrovni Trenčianskeho kraja hodnotu 115,30 %. Rovnaká situácia je aj v rámci Slovenskej republiky. Index starnutia sa postupne zvyšuje, je však pod hodnotou 100 %. V roku 2014 mal podľa údajov ŠÚ SR index starnutia v SR hodnotu 91,17 %.

V tabuľkách č. 4.1 a č. 4.2 je uvedená veková štruktúra obyvateľstva v obci Malé Uherce v rokoch 2007 – 2014. Ide o rozdelenie obyvateľstva podľa vekových kategórií a následne pohlavia. Taktiež je uvedené percentuálne vyjadrenie za jednotlivé kategórie.

Tabuľka č. 4.2: Veková štruktúra obyvateľstva v rokoch 2011 - 2014

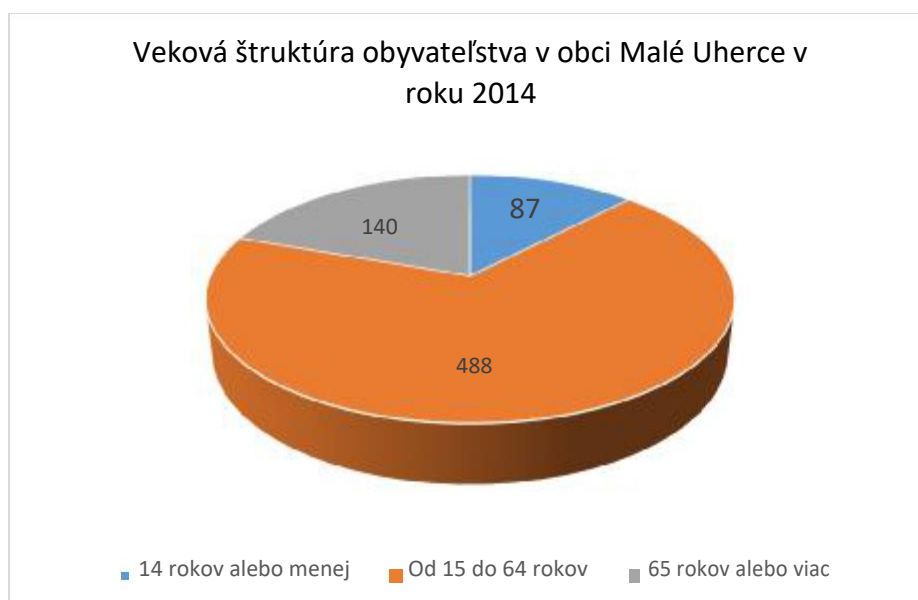
Veková kategória	2011		2012		2013		2014	
	A	%	A	%	A	%	A	%
Počet obyvateľov celkom	705	100	699	100	703	100	715	100
· muži	349	49,50	350	50,07	355	50,49	363	50,76
· ženy	356	50,49	349	49,92	348	49,50	352	49,23
Predproduktívny vek - muži (0 - 14)	45	12,89	43	12,28	39	10,98	47	12,94
Predproduktívny vek - ženy (0 - 14)	36	10,11	37	10,60	36	10,34	40	11,36
Predproduktívne obyvateľstvo celkom	81	11,48	80	11,44	75	10,66	87	12,16
Produktívny vek - muži (15-59)/(15-64)	254	72,77	253	72,28	258	72,67	258	6,88
Produktívny vek - ženy (15-54)/(15-64)	245	68,82	229	65,61	231	66,37	230	65,34
Produktívne obyvateľstvo celkom	499	70,78	482	68,95	487	69,27	488	68,25
Poproduktívny vek - muži (60+)/(65+)	50	14,32	54	15,42	58	16,33	58	15,97
Poproduktívny vek - ženy (55+)/(65+)	75	21,06	83	23,78	81	23,27	82	23,29
Poproduktívne obyvateľstvo celkom	125	17,73	137	19,59	139	19,77	140	19,58
Priemerný vek mužov	41,85	-	42,24	-	42,87	-	42,47	-
Priemerný vek u žien	45,48	-	46,71	-	46,86	-	46,27	-
Priemerný vek obyvateľstva celkom	43,68	-	44,48	-	44,85	-	44,34	-
Index starnutia	-	154,32	-	171,25	-	185,33	-	160,92

Zdroj: ŠÚ SR – pracovisko Trenčín

Populačné starnutie predstavuje pre Slovensko jednu z najväčších výziev 21. storočia, ktorá nezvratne zasiahne všetky sféry fungovania spoločnosti. Aj napriek tomu, že v súčasnosti nie sú ešte prejavy starnutia slovenskej populácie také citeľné, vývoj vekovej štruktúry obyvateľov poukazuje na zrýchľovanie procesu starnutia populácie na Slovensku. Dôchodkový vek dosahujú silné povojnové ročníky a vo veku najvyššej fekundity (fyzologickej plodnosti) sú málo početné vekové skupiny narodené v prvej polovici 90-tych rokov minulého storočia.

Na grafe č. 4 je uvedená veková štruktúra obyvateľstva v roku 2014 v obci Malé Uherce, pričom najväčšiu zložku tvoria obyvatelia vo veku od 15 do 64 rokov. Najmenšia zložka obyvateľov je tvorená osobami vo veku od 0 do 14 rokov.

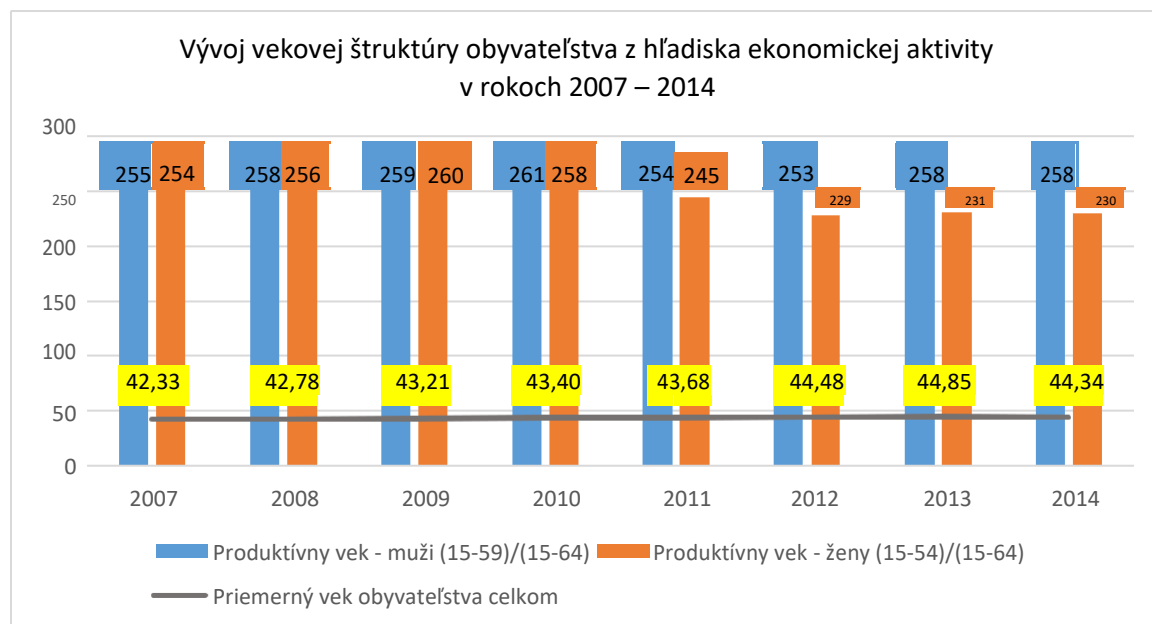
Graf č. 4 : Veková štruktúra obyvateľstva v obci Malé Uherce v roku 2014

Zdroj: vlastné spracovanie

Vývoj vekovej štruktúry z hľadiska ekonomickej aktivity je zobrazený na grafe č. 5. Graf zobrazuje produktívne obyvateľstvo vo veku od 15 do 64 rokov, pričom je rozdelené na mužov a ženy. Priamka prechádzajúca cez graf zobrazuje priemerný vek obyvateľstva.

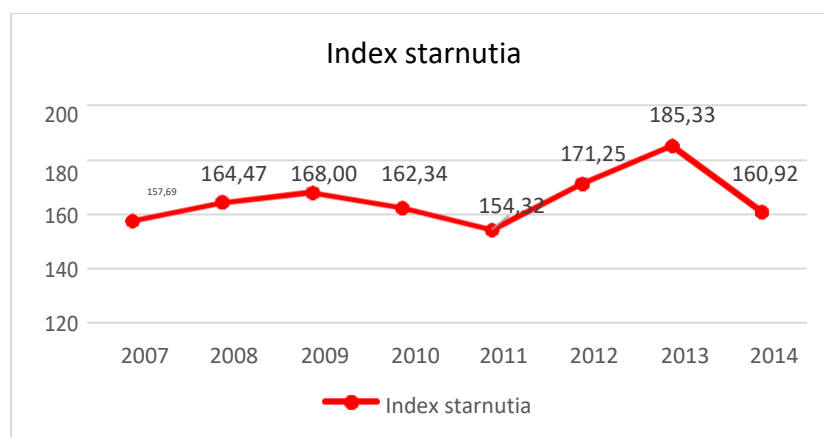
Graf č. 5: Vývoj vekovej štruktúry obyvateľstva z hľadiska ekonomickej aktivity v rokoch 2007 – 2014

Zdroj: vlastné spracovanie

Na grafe č. 6 je zobrazený index starnutia v sledovanom období, najvyššiu hodnotu mal v roku 2013, naopak najnižšiu hodnotu mal v roku 2011.

Graf č. 6: Vývoj indexu starnutia v obci Malé Uherce v rokoch 2007 – 2014

Zdroj: vlastné spracovanie

Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva patrí medzi kultúrne znaky obyvateľstva. Školské vzdelanie je odrazom kultúrnej vyspelosti každej spoločnosti, odráža celkové ekonomické, hospodárske a sociálne pomery krajiny.

Tabuľka č. 5: Vzdelanostná štruktúra obce Malé Uherce v roku 2011

Najvyššie dosiahnuté vzdelanie		Pohlavie		Spolu
		muži	ženy	
Základné		36	72	108
Učňovské (bez maturity)		72	57	129
Stredné odborné (bez maturity)		41	35	76
Úplné stredné učňovské (s maturitou)		13	10	23
Úplné stredné odborné (s maturitou)		82	76	158
Úplné stredné všeobecné		13	22	35
Vyššie odborné vzdelanie		6	5	11
Vysokoškolské bakalárske		6	10	16
Vysokoškolské magisterské, inžinierske, doktorské		26	27	53
Vysokoškolské doktorandské		4	0	4
Vysokoškolské spolu		36	37	73
Študijný odbor	prírodné vedy	2	1	3
	technické vedy a náuky	14	4	18
	poľnohospodársko-lesnícke a veterinárne vedy a náuky	2	3	5
	zdravotníctvo	0	2	2
	spoločenské vedy, náuky a služby	17	26	43
	vedy a náuky o kultúre a umení	1	1	2
Bez školského vzdelania		40	30	70
Nezistené		11	6	17
Úhrn		350	350	700

Zdroj: ŠÚ SR – pracovisko Trenčín, údaje zo sčítania obyvateľstva v roku 2011

Obyvateľstvo obce Malé Uherce má priemernú resp. dobrú vzdelanostnú štruktúru, nakoľko 29,29 % obyvateľov z celkového úhrnu má ukončené vzdelanie bez maturity, stredné vzdelanie s maturitou má 32,42 % obyvateľov. Vysokoškolsky vzdelané obyvateľstvo je na úrovni 10,43 %. Stav vzdelanostnej štruktúry udáva tabuľka č. 5, pričom údaje sú z roku 2011, kedy sa uskutočnilo sčítanie obyvateľov.

Percentuálne vyjadrenie vzdelanostnej štruktúry v obci Malé Uherce zaznamenáva graf č. 7 s výnimkou nezisteného typu ukončeného vzdelania a s výnimkou obyvateľov bez školského vzdelania. V obci Malé Uherce má najvyššie dosiahnuté vzdelanie na úrovni úplné stredné odborné vzdelanie s maturitou najväčší počet obyvateľov. Najmenej obyvateľov má dosiahnuté vzdelanie na úrovni vysokoškolské doktorandské. V rámci vysokoškolského vzdelania ukončilo štúdium najviac obyvateľov v odbore spoločenské vedy, náuky a služby. V študijných odboroch vedy a náuky o kultúre a umení a zdravotníctvo skončilo najmenej absolventov vysokoškolského vzdelania.

Graf č. 7: Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva v percentuálnom vyjadrení

Zdroj: vlastné spracovanie

Vývoj náboženskej štruktúry obyvateľstva Slovenska bol ovplyvnený do veľkej miery kresťanstvom, a preto za posledných 130 rokov na našom území prevažujú kresťanské konfesie. Náboženská štruktúra Slovenska v medzivojnovom období bola výsledkom dlhodobého historického vývoja. Viac ako dvojtretinovou väčšinou tu prevažovalo rímskokatolícke obyvateľstvo, ktoré bolo rozšírené najmä medzi obyvateľstvom československej, ale z časti i maďarskej národnosti.

V obci Malé Uherce sa v rámci sčítania obyvateľstva v roku 2011 k rímskokatolíckej cirkvi hlásilo 596 obyvateľov, čo predstavuje 85,14 %. Druhá najvyššia časť z hľadiska náboženskej štruktúry je tvorená obyvateľmi bez vierovyznania. K evanjelickej cirkvi augsburského vierovyznania sa hlásilo 10 obyvateľov, pričom ide o 1,43 %. Náboženská štruktúra v obci Malé Uherce je uvedená v tabuľke č. 6.

Tabuľka č. 6: Náboženská štruktúra v obci Malé Uherce v roku 2011

Vierovyznanie	SPOLU
Rímskokatolícka cirkev	596
Evanjelická cirkev augsburského vyznania	10
Evanjelická cirkev metodistická	2
Cirkev adventistov siedmeho dňa	4
Cirkev bratská	4
Bez vyznania	67
Iné	1
Nezistené	16
SPOLU	700

Zdroj: ŠÚ SR – pracovisko Trenčín, údaje zo sčítania obyvateľstva

Obyvateľstvo je z hľadiska národnostnej skladby heterogénne, s prevahou obyvateľov slovenskej národnosti. K slovenskej národnosti sa hlási 97,71 %. Podľa aktuálneho Atlasu rómskych komunít na Slovensku 2013 predstavuje v obci podiel etnických Rómov 10,8%. K rómskej národnosti sa však hlási nulový počet obyvateľov. V tabuľke č. 6 sa nachádza zobrazená v tabuľke č. 7.

Tabuľka č. 7: Národnostná štruktúra v obci Malé Uherce v roku 2011

Národnosť	SPOLU
Slovenská	684
Maďarská	1
Česká	5
Nezistené	10
SPOLU	700

Zdroj: ŠÚ SR – pracovisko Trenčín, údaje zo sčítania obyvateľstva

A.1.5 Trh práce a sociálna situácia

Nízka výkonnosť a produktivita ekonomických subjektov na Slovensku výrazne „prispieva“ k prehľbovaniu problémov na trhu práce, osobitne k nedostatočnému dopytu po práci (vyjadreného počtom existujúcich pracovných príležitostí). Neustále značné (a v ostatných rokoch rastúce) zaostávanie dopytu po práci za ponukou práce (ktorá je daná počtom ekonomicky aktívneho obyvateľstva) spôsobuje na trhu práce SR pretrvávanie chronickej nerovnováhy.

Tabuľka č. 8 : Počet evidovaných uchádzačov o zamestnanie v obci Malé Uherce

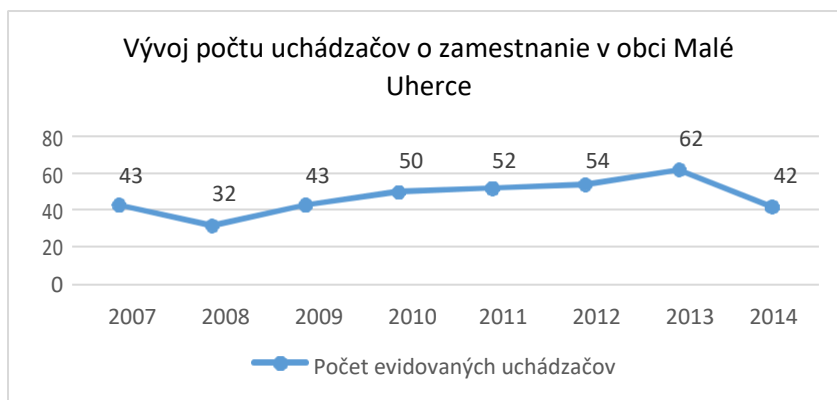
	muži	ženy	spolu
2007	27	16	43
2008	22	10	32
2009	30	13	43
2010	35	15	50
2011	38	14	52
2012	40	14	54
2013	44	18	62
2014	33	9	42

Zdroj: ŠÚ SR – pracovisko Trenčín

Počet evidovaných uchádzačov v obci Malé Uherce počas rokov 2007-2014 stúpal aj klesal. Najhoršia situácia bola v roku 2013. V roku 2014 bol počet evidovaných uchádzačov o zamestnanie 33, pričom oproti rokom 2012 a 2013 ide o pokles počtu uchádzačov o zamestnanie. V tabuľke č. 8 je uvedený počet evidovaných uchádzačov o zamestnanie. Tieto hodnoty sú zobrazené aj v grafe č. 8,

ktorý znázorňuje vývoj počtu uchádzačov o zamestnanie v rokoch 2007 – 2014.

Graf č. 8: Vývoj počtu uchádzačov o zamestnanie v obci Malé Uherce v rokoch 2007 – 2014

Zdroj: vlastné spracovanie

Situácia v obci Malé Uherce je podobná ako v okrese Partizánske. Taktiež zaznamenávame rast ale aj pokles počtu uchádzačov. V rámci okresu bola počas sledovaného obdobia najhoršia situácia v roku 2012. V rokoch 2013 a 2014 už zaznamenávame pokles počtu uchádzačov o zamestnanie. Údaje za okres Partizánske sú uvedené v tabuľke č. 9.

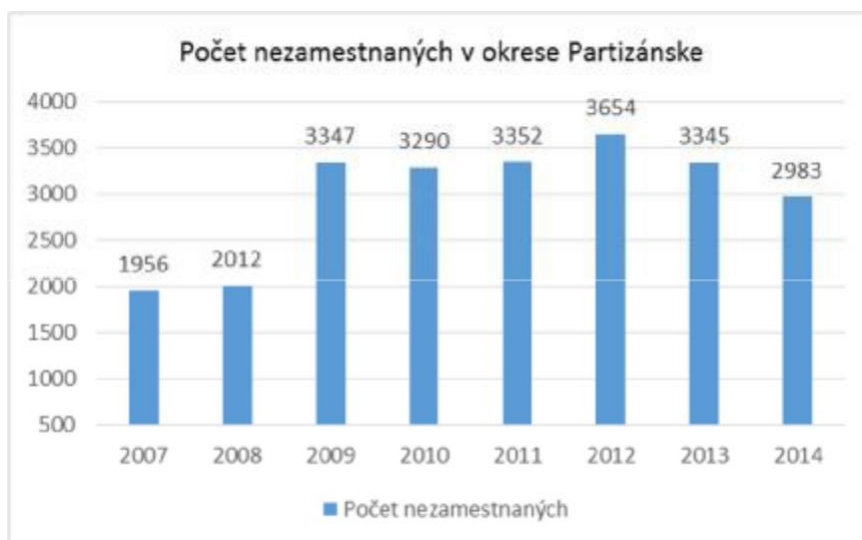
Tabuľka č. 9: Počet uchádzačov o zamestnanie v okrese Partizánske v období 2007-2014

	muži	ženy	spolu
2007	982	974	1956
2008	1 021	991	2 012
2009	1 831	1 516	3 347
2010	1 782	1 508	3 290
2011	1 848	1 504	3 352
2012	1 943	1 711	3 654
2013	1 741	1 604	3 345
2014	1 564	1 419	2 983

Zdroj: ŠÚ SR – pracovisko Trenčín

Situáciu v okrese Partizánske zaznamenáva aj graf č. 9, na ktorom je zachytený vývoj počtu uchádzačov o zamestnanie v období 2007 – 2014.

Graf č. 9: Vývoj v počte nezamestnaných v okrese Partizánske v rokoch 2007 - 2014

Zdroj: vlastné spracovanie

Mieru neschopnosti hospodárstva využívať všetky zdroje práceschopného obyvateľstva, ktoré má k dispozícii, vyjadrujeme ako mieru nezamestnanosti. Miera nezamestnanosti patrí k dôležitým ukazovateľom výkonnosti národného hospodárstva. Rozsah nezamestnanosti sa v bežnej hospodárskej praxi meria zvyčajne dvomi spôsobmi.

- Počtom nezamestnaných osôb
- Percentuálnou mierou nezamestnanosti

Percentuálna miera nezamestnanosti sa vypočíta ako pomer počtu nezamestnaných osôb, ktoré sa aktívne snažia získať zamestnanie a sú schopní to preukázať, a celkového počtu ekonomicky aktívneho obyvateľstva vyjadrený v percentách. Najväčšia časť práceschopného obyvateľstva odchádza za prácou a zamestnaním do spádového mesta Partizánske a okolia. Miera evidovanej nezamestnanosti v obci Malé Uherce v roku 2011 bola 14,5 %. Prejavom zvýrazňujúcej sa nerovnováhy je rastúca miera nezamestnanosti, navyše pri doznievajúcej prezamestnanosti v niektorých sférach (napríklad vo verejnej správe a vo vládou kontrolovaných podnikoch). Bariérami relatívne rýchleho riešenia vysokej miery nezamestnanosti je nielen nízka výkonnosť ekonomiky, ale aj problémy súvisiace s kvalitou a motiváciou pracovných síl, neprispôsobilosť značnej časti populácie, ako aj systémové deformácie na trhu práce.

Podľa ÚPSVaR Partizánske bola miera nezamestnanosti k 31.7.2015 v obci Malé Uherce 6,44 %. Môžeme konštatovať, že ide o pokles oproti roku 2011. Čo sa týka národnej úrovne miera evidovanej nezamestnanosti na Slovensku dosiahla na konci júna roka 2015 hodnotu 11,55%. V porovnaní s koncom mája ide o nárast o 0,07 percentuálneho bodu. Medziročne sa evidovaná miera nezamestnanosti v júni znížila o 1,23 percentuálneho bodu. Počet disponibilných uchádzačov o zamestnanie v SR dosiahol v roku 2015 na konci júna 311 423 osôb. Oproti koncu mája ide o nárast o 1 898 ľudí. Medziročne množstvo uchádzačov, ktorí mohli okamžite nastúpiť do práce, kleslo v júni o 33 590 osôb.

A.1.6 Hospodárska základňa

Nehnutelnosti sa členia podľa druhov pozemkov (kultúr) na poľnohospodársku pôdu a nepoľnohospodársku pôdu. Pre jednotlivé druhy pozemkov (kultúr) sa používajú tieto označenia:

- a) pri poľnohospodárskej pôde orná pôda, chmeľnice, vinice, ovocné sady, záhrady a trvalé trávne porasty
- b) pri nepoľnohospodárskej pôde lesný pozemok, vodná plocha, zastavaná plocha a nádvorie, ostatná plocha.

V tabuľke č. 10 je uvedené rozdelenie poľnohospodárskej pôdy a jej percentuálne vyjadrenie v rámci celkovej výmery územia obce a v rámci poľnohospodárskej pôdy. Najväčšiu časť poľnohospodárskej pôdy tvorí orná pôda. Najmenšiu časť poľnohospodárskej pôdy tvorí ovocný sad. V katastrálnom území sa nenachádzajú chmeľnice a vinice.

Tabuľka č. 10: Rozdelenie poľnohospodárskej pôdy v rámci celkovej výmery územia obce v m² v roku 2014

Rok	Celková výmera územia obce - mesta (v m ²)	Poľnohospodárska pôda - spolu (v m ²)	Poľnohospodárska pôda - orná pôda (v m ²)	Poľnohospodárska pôda - chmeľnica (v m ²)	Poľnohospodárska pôda - vinica (v m ²)	Poľnohospodárska pôda - záhrada	Poľnohospodárska pôda - ovocný sad (v m ²)	Poľnohospodárska pôda - trvalý trávny porast (v m ²)
2014	5 974 015	2 151 500	1 531 296	0	0	200 897	25 175	394 132
(%)	100%	36,01%	25,6%	0	0	3,3%	0,4%	6,5%

Zdroj: ŠÚ SR – pracovisko Trenčín

Tabuľka č. 11 zachytáva rozdelenie nepoľnohospodárskej pôdy. V rámci nej najväčšiu časť tvoria lesné pozemky. Naopak najmenšiu časť tvorí vodná plocha.

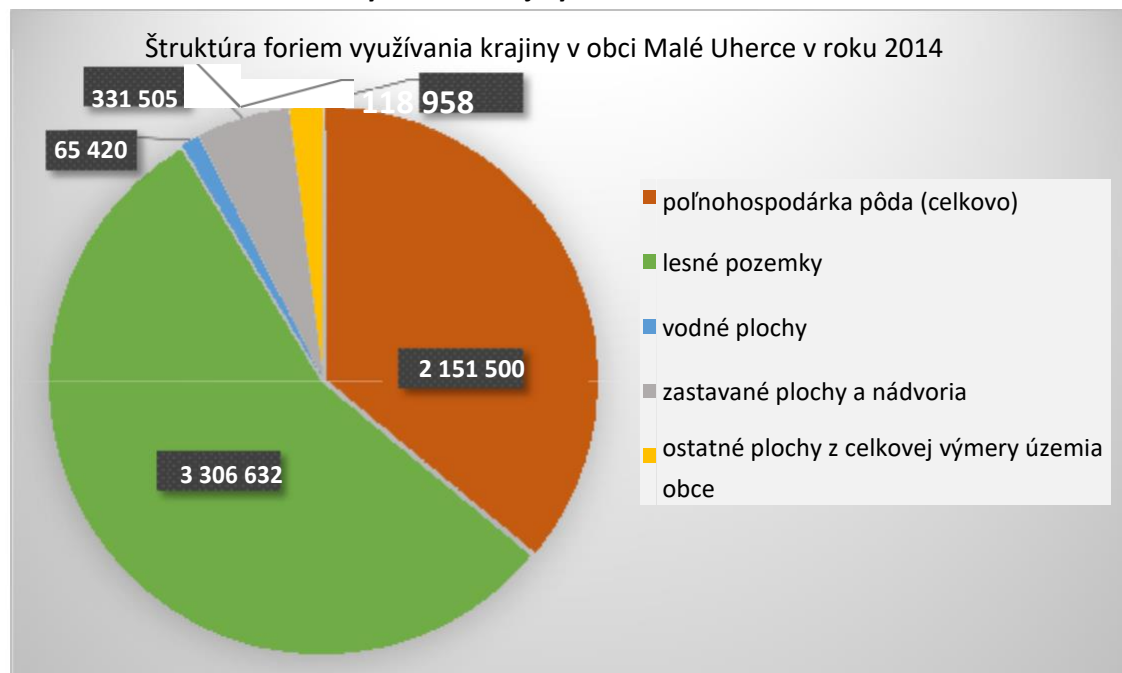
Tabuľka č. 11: Rozdelenie nepoľnohospodárskej pôdy v rámci celkovej výmery územia obce v roku 2014

Celková výmera územia obce	Nepoľnohospodárska pôda SPOLU	Lesný pozemok	Vodná plocha	Zastavaná plocha a nádvorie	Ostatná plocha
5 974 015	3 822 515	3 306 632	65 420	331 505	118 958
100%	63,99%	55,35%	1,1%	5,5%	1,90%

Zdroj: ŠÚ SR – pracovisko Trenčín

Graf č. 10 znázorňuje štruktúru foriem využívania krajiny. Prevláda nepoľnohospodárska pôda, ktorá sa v obci Malé Uherce nachádza na území s rozlohou 3 822 515 m², čo predstavuje 63,99 %. Poľnohospodárska pôda predstavuje z celkovej výmery územia obce 36,01 %. Poľnohospodárska pôda je väčšinou charakterizovaná určitou vrstvou úrodnej pôdy na poliach - ornice.

Graf č. 10: Štruktúra foriem využívania krajiny v obci Malé Uherce v roku 2014

Zdroj: vlastné spracovanie

Ekonomicko-hospodárska charakteristika regiónu

Ekonomický potenciál Trenčianskeho samosprávneho kraja predstavuje spolupôsobenie v kraji sa nachádzajúceho kapitálu, ľudských zdrojov a prírodných daností za účelom výroby produkcie, poskytovania služieb. Hospodársky rozvoj v posledných rokoch jednotlivých okresov Trenčianskeho kraja má osobitné regionálne špecifiká. Dôvodom je predovšetkým rozdielna ekonomická základňa okresov, ako aj rozdielna vybavenosť územia infraštruktúrou. Okres Partizánske dosahuje ekonomickú úroveň nižšiu ako je priemer Slovenska.

Z priemyselných odvetví je v okrese Partizánske rozvinutý obuvnícky priemysel, v menšej miere kožiarsky priemysel, výroba stavebných hmôt a stavených prvkov a strojársky priemysel. Jednotlivé priemyselné odvetvia sú zastúpené nasledovnými podnikmi:

- obuvnícky a kožiarsky priemysel - Jela Produkt, s.r.o. Partizánske, Bacou-Dalloz, s.r.o. Partizánske, Rialto, s.r.o. Partizánske
- ľahký priemysel – Partizánske Building Components-SK s.r.o. – výrobný závod spoločnosti VELUX, Honeywell Safety Products Partizanske s.r.o. - osobné ochranné pracovné prostriedky
- gumárenský priemysel - ContiTech Vibration Control Slovakia s.r.o., VIPO a.s., NOVESTA, a.s. Partizánske

Ekonomicko-hospodárska charakteristika obce

Z hľadiska poľnohospodárstva má významné postavenie Poľnohospodárske družstvo podielnikov, ktoré má sídlo v obci Veľké Uherce. Vzhľadom na klimatické podmienky spočíva ťažisko rastlinnej výroby v pestovaní cukrovej repy a kukurice, významný podiel produkcie pripadá na ovocie. Zo živočíšnej výroby je ťažiskovým chov ošípaných a hovädzieho dobytku. V katastrálnom území obce sa nenachádza priemyselná zóna.

Počet právnických osôb bol v roku 2014 v obci Malé Uherce 27, z toho bolo 23 ziskových a 4 právnické osoby neziskové. V rámci sledovaného obdobia ide o nárast počtu právnických osôb. Tabuľka č. 12 udáva jednotlivé počty právnických osôb v obci.

Tabuľka č. 12: Právnické osoby v obci Malé Uherce

Ukazovateľ	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Právnické osoby spolu	12	13	15	19	20	20	24	27
Právnické osoby ziskové	8	9	11	15	16	16	20	23
Právnické osoby neziskové	4	4	4	4	4	4	4	4

Zdroj: ŠÚ SR – pracovisko Trenčín

Počet fyzických osôb (podnikateľov) v obci Malé Uherce v roku 2014 bol 54, pričom ide o nárast v rámci prvej polovice sledovaného obdobia. V rámci druhej polovice sledovaného obdobia ide o pokles. V roku 2014 neboli v obci registrované osoby ako samostatne hospodáriaci roľníci. Živnostníkov bolo 54, slobodné povolanie nevykonával žiadny obyvateľov. Tabuľka č. 13 zachytáva počet fyzických osôb za roky 2007-2014.

Tabuľka č. 13: Fyzické osoby v obci Malé Uherce

Ukazovateľ	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Fyzické osoby - podnikatelia (osoby)	64	69	70	67	66	55	56	54
Živnostníci	63	68	69	66	65	55	56	54
Slobodné povolania	0	0	0	0	0	0	0	0
Samostatne hospodáriaci roľníci	1	1	1	1	1	0	0	0

Zdroj: ŠÚ SR – pracovisko Trenčín

Klasifikácia ekonomických činností a odvetví sa používa na rôzne štatistické účely, na účely štátnej štatistiky, pri zostavovaní národných účtov, vymedzenie daní, cenovej regulácii, kategorizáciu odpisov majetku, odvodoch do štátneho rozpočtu a ďalších. Každá organizácia alebo podnik sa v rámci svojich aktivít v národnom hospodárstve zaraďuje do jednej alebo viacerých kategórií. Kategórie sú v klasifikáciách členené viacstupňovo, zvyčajne na odvetvia, ďalej na triedy, podtriedy, skupiny,

podskupiny, oddiely a pododdiely. V tabuľke č. 14 je uvedených prvých 5 odvetví, v ktorých sú zamestnaní obyvatelia obce Malé Uherce.

Tabuľka č. 14: TOP 5 odvetví ekonomickej činnosti

Odvetvie ekonomickej činnosti	muži	ženy	spolu	z toho dochádza do zamestnania
Výroba kože a kožených výrobkov	15	22	37	31
Maloobchod okrem motorových vozidiel a motocyklov	12	25	37	31
Veľkoobchod, okrem motorových vozidiel a motocyklov	13	11	24	22
Špecializované stavebné práce	19	1	20	17
Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie	10	9	19	16
Vzdelávanie	2	14	16	16

Zdroj: ŠÚ SR – pracovisko Trenčín, údaje zo sčítania obyvateľstva v roku 2011

A.1.7 Občianska vybavenosť

Vybavenosť verejná (nekomerčná)

Školstvo

Obec prevádzkuje jedno školské zariadenie. V obci Malé Uherce sa nachádza materská škola. Základná škola sa v obci nenachádza. Žiaci navštevujú základnú školu v meste Partizánske. V minulosti bola v obci základná škola, ktorá však bola zrušená. Žiaci navštevujú ZŠ v meste Partizánske. V súčasnosti sa na jej mieste nachádza materská škola. Materskú školu ku dňu 31.9.2015 navštevovalo 49 detí.

Tabuľka č. 15: Údaje o materskej škole v obci Malé Uherce

	Počet detí	Kapacita MŠ	Počet pedagogických zamestnancov	Počet THP	Počet tried v MŠ
2007	49	Neurčené	4	-	2
2008	44	Neurčené	4	-	2
2009	45	Neurčené	4	-	2
2010	48	Neurčené	4	-	2
2011	47	Neurčené	4	-	2
2012	48	Neurčené	4	-	2
2013	48	Neurčené	4	-	2
2014	49	Neurčené	4	-	2
2015	49	Neurčené	4	-	2

Zdroj: OcÚ Malé Uherce

Zdravotníctvo

V obci Malé Uherce sa nenachádza zdravotné stredisko. Nemocnica s poliklinikou Partizánske – Nemocnica na okraji mesta sa nachádza v katastri obce Malé Kršteňany vzdialená od Malých Uheriec 2 km. Najbližšie zdravotné stredisko sa nachádza taktiež v meste Partizánske.

Sociálna starostlivosť

V obci Malé Uherce je zabezpečená opatrovateľská služba. Stravovanie pre starších občanov je možné v jedálni materskej školy na sídlisku Šípok.

Komerčná a ostatná vybavenosť

Kultúrne zariadenia, historické a kultúrne pamiatky

V obci Malé Uherce sa nenachádza kultúrny dom. Obyvatelia Malých Uheriec využívajú kultúrne zariadenia v meste Partizánske.

Sakrálna architektúra

V obci Malé Uherce sa nachádza rímsko-katolícky kostol sv. Anny z roku 1791 a baroková kaplnka z roku 1719.

Pamiatky zapísané v Ústrednom zozname kultúrnych pamiatok v SR

V obci sa nachádza národná kultúrna pamiatka, ktorá je zapísaná v zozname pamiatkového úradu SR. Ide o pamätné miesto s pomníkom, ktorý je venovaný partizánskej prísaha, tzv. „Pomník prísahy“. Pomník je z roku 1963 a v registri je zapísaný pod číslom 2056/1.

Pomníky

- Pomník SNP – pred OcÚ
- Pomník padlých v I. a II. svetovej vojne pri oslobodzovaní mesta Partizánske
- Pamätná tabuľa padlých v I. a II. svetovej vojne, pamiatka občanom obce Malé Uherce

Telovýchova

V obci Malé Uherce sa nachádza futbalové ihrisko, ktoré využíva na zápasy a turnaje Športový klub Horizont Malé Uherce. Po roku 1948 rozhodol MNV o pridelení pozemku na vytvorenie futbalového ihriska. Predsedom futbalového výboru sa stal František Križan. Členmi výboru boli Rudolf Hlavačka, Ján Griač, Štefan Bučko a Štefan Šúňal. Títo členovia sa starali o chod futbalového športu v obci. V roku 1973 bol slávnostne otvorený športový areál. Športový klub sa zaregistroval na OV futbalového zväzu v Topoľčanoch. Prvým predsedom vzniknutého športového klubu sa stal Jozef Guba. Futbalový oddiel dostal názov - Športový klub Partizán Malé Uherce. V roku 1986 bola vybudovaná tribúna pre návštevníkov. Vo funkcii predsedu sa vystriedali Dinka, Eliaš, Jozef Buričan a Alexander Pihík, ktorý je terajším predsedom. V areáli sa nachádza garáž na autobus a spoločenská miestnosť futbalového klubu.

Obchod, služby, remeselná výroba

V rámci obchodu sa v obci nenachádzajú potraviny, nachádza sa tu predajňa zmiešaného tovaru, záhradkárské potreby, lahôdky, poľovnícke a rybárske potreby, predajňa stavebného materiálu, predaj osobných a úžitkových automobilov, predaj inštaláčného materiálu a pohostinstvá. Zo služieb a remeselnej výroby sa v obci nachádza, stolárstvo, montáž parkiet a plávajúcich podláh, autoservis, spracovanie kameňa, výroba pracovných rukavíc a ochranných pomôcok, výroba nábytku a nábytkových doplnkov na zákazku, výroba a predaj koženej galantérie a kožených výrobkov - kožené bundy, kabelky, predajňa potravinárskych produktov domácej výroby a technické, emisné kontroly vozidiel a kontroly originality, výroba a montáž žalúzií – cibula, autovrakovisko, predaj zmrzlín.

Verejné stravovanie

V obci sa nachádza jedna reštaurácia, pričom poskytuje službu rozvozu jedál.

A.1.8 Kultúra, spoločenské aktivity a neziskový sektor

V obci Malé Uherce nefunguje príliš veľká klubová činnosť, obyvatelia obce sú členmi rôznych spoločenských združení, v ktorých vyvíjajú aktivity podporované obcou v prospech kultúrno-spoločenského života obce, rozvoja tradícií a spolkovej činnosti, ku ktorej významne prispel vybudovaný nový Dom kultúry. Okrem spoločenských združení majú dlhodobú tradíciu v obci aj športové kluby.

Kluby, združenia, spolky v obci:

- Pastoračné centrum sv. Tomáša
- Dobrovoľný hasičský zbor
- Jednota dôchodcov Slovenska

- Červený kríž
- Jednota spotrebné družstvo

Tradície, podujatia pravidelného charakteru, miestne zvyky a výrobky:

- Pochovávanie basy
- Stavanie mája
- Oslavy Dňa matiek
- Countrycross Malé Uherce
- Malouherčania zabavme sa spolu
- Pálenie vatry – oslavy SNP
- Október – mesiac úcty k starším
- Aktív jubilantom

Športové kluby a oddiely:

- Športový klub Malé Uherce

Obec je členom Regionálneho združenia miest a obcí regiónu Stredné Ponitrie (RZMO Stredné Ponitrie), ktoré bolo založené cieľom chrániť práva a záujmy obcí, zjednocovať ich postup pri vykonávaní úloh zverených obciam, aktívne vplývať na rozvoj samosprávnych funkcií a navrhovať prostredníctvom Združenia miest a obcí Slovenska alebo samostatne ústredným orgánom štátnej správy riešenie kompetenčných problémov medzi samosprávou a štátnou správou.

Obec je členom Miestnej akčnej skupiny Stredné Ponitrie o. z., ktorá bola založená v roku 2008. Ide o verejno-súkromné partnerstvo, v ktorom majú svoje zastúpenie podnikatelia, verejná správa, poľnohospodárske a lesnícke subjekty, mladí ľudia, ženy a iní dôležití aktéri na miestnej úrovni. MAS funguje na princípoch prístupu LEADER.

Obec je taktiež členom združenie obcí Šípok. Územie Združenia obcí Šípok je vymedzené katastrami 8 obcí okresu Partizánske. Členmi Združenia obcí Šípok sú obce Brodzany, Kolačno, Krásno, Malé Kršteňany, Malé Uherce, Pažiť, Veľké Kršteňany, Veľké Uherce.

A.1.9 Bývanie a bytový fond

Funkcia bývania v obci je zastúpená rodinnými domami, ktoré sú prevýšené bytovými domami. V obci Malé Uherce sa v roku 2011, kedy prebehlo sčítanie obyvateľstva, nachádzalo 241 domov, z toho najviac bolo trvalo obývaných domov, pričom sa v obci nachádzalo 6 domov určených na rekreáciu. V obci sa nenachádzal žiadny dom s nezistenou obývanosťou. Počet bytových jednotiek bol 259, čo predstavuje 51,80 % z celkového počtu domov a bytov.

Podrobnejší stav domového a bytového fondu v obci sa nachádza v tabuľkách, ktoré sú súčasťou príloh, pričom taktiež ide o údaje z roku 2011. V obci Malé Uherce je v súčasnosti evidovaných 273 objektov so súpisným číslom (stav k 31.12.2014).

Tabuľka č. 16: Domový a bytový fond v obci Malé Uherce bol v roku 2011 nasledovný:

241 rodinných domov	218 domov trvalo obývaných
	17 domov trvalo neobývaných
	6 domov určených na rekreáciu
	0 domov s nezistenou obývanosťou
259 bytových jednotiek	236 bytových jednotiek trvalo obývaných
	23 bytových jednotiek trvalo neobývaných
	0 bytové jednotky s nezistenou obývanosťou

Zdroj: ŠÚ SR – pracovisko Trenčín

A.1.10 Dopravná a technická infraštruktúra

Cesty, miestne komunikácie, chodníky a parkoviská

Na celoštátnu komunikačnú sieť sú obec Malé Uherce a mesto Partizánske napojené cestou I. triedy č.64 Nitra – Nováky. Z hľadiska širších vzťahov tvorí cesta I/64 spojnicu medzi cestami I/50 a I/65. Základ komunikačnej siete v obci Malé Uherce a zároveň aj v celom meste Partizánske tvorí prieťah štátnej cesty I/64 funkčnej úrovne B1 a kategórie Mz 10/60. Na túto komunikačnú os celého mesta Partizánske nadväzujú radiály umožňujúce prepojenie s Nitrou, Žarnovicou, Bánovcami nad Bebravou nasledovne:

- II/579 Veľké Bielice – Hradište
- II/512 Oslany – Žarnovica
- II/511 Veľké Uherce – Vráble
- III/06443 Partizánske - Brodzany – Nitra
- III/06472 Partizánske – Veľké Kršteňany

Prepojenie Malých Uheriec a časti Partizánskeho -Šípok je novou zbernou komunikáciou B2 v kategórii Mz 9/50. Dopravné zaťaženie komunikácie I/64 tranzitnou dopravou tvorí iba 20-25% z celkovej dopravy v meste Partizánske, 45 -50% tvorí zdrojová a cieľová doprava, 30% tvorí vnútromestská doprava. Táto dopravná situácia v Partizánskom sa priamo dotýka aj obce Malé Uherce. Napriek nízkemu percentu tranzitnej dopravy je dopravná situácia pre obec nevyhovujúca pre závary a kolízne body v miestach kríženia cesty I/64 so železnicou a pre nedoriešené pešie ťahy pozdĺž cesty I/64 a v mieste ich vzájomného kríženia. Ostatnú cestnú sieť tvoria miestne obslužné komunikácie spevnené, nespevnené, účelové komunikácie spevnené a nespevnené. Nachádzajú sa tu aj pešie chodníky.

Komunikácia I/64 je odvodnená do príľahlých dažďových rigolov a tie sú smerované do rieky Nitry. Keďže obec nemá kanalizáciu, všetky ostatné miestne komunikácie sú vybudované bez mestskej úpravy, t.j. bez chodníkov a bez uličných vpustí. Chodník obsahuje len ulica Hrdinov, časť Mlynskej ulice a Záhradná ulica. Niektoré komunikácie sú odvodnené do príľahlých trávnatých pásov alebo priekop. V nových rozvojových lokalitách a aj vo zvyšných komunikáciách sa plánuje úprava cesty s odvodnením do dažďovej kanalizácie.

V obci sa nachádza jedno verejné parkovisko pred pohostinstvom, ktoré nie je vhodne upravené. Jedným nedostatkom novovybudovaného Obecného úradu je, že iba v obmedzenej miere rieši

odstavné plochy pre parkovanie. Ako dočasné riešenie slúži možnosť parkovania na širokej komunikácii Mz 9/50 pred novým obecným úradom. Pred kostolom pri križovatke sa postrádajú tiež upravené vyhradené parkovacie miesta, ktoré v súčasnosti v čase potreby sa nahrádzajú parkovaním pozdĺž cestných komunikácií. Navrhuje sa vytvorenie nového odstavného parkoviska pozdĺž ulice Rázdolie pri Dome smútku. V rámci úpravy a rozšírenia športového areálu sa uvažuje tiež s vytvorením parkovacích plôch.

Po obidvoch stranách sa pešie komunikácie nachádzajú len popri ceste 1/64 (na niektorých úsekoch chýbajú) a časti Mlynskej ulice. Jednostranný peší chodník obsahuje len ulica Hrdinov a časť Dlhej ulice, kde sa napája na cestu 1/64.

Tabuľka č. 17: Stav objektov na miestnych komunikáciách

		Dĺžka komunikácií (km)	Plocha (m ²)
Cestné komunikácie I. – III. triedy spolu		5,2	-
Z toho	I. triedy	5,2	-
	II. triedy	-	-
	III. triedy	-	-
Miestne komunikácie		8,2	-
Námestia		1 námestie	-
Parkoviská		2 parkoviská	-

Zdroj: OcÚ Malé Uherce

Doprava

Územím katastra obce Malé Uherce prechádza železničná trať č. 391 Nové Zámky – Prievidza. Jej význam je regionálny, trať je jednokoľajná neelektrifikovaná, slúži pre potreby osobnej a nákladnej dopravy v regióne. V obci Malé Uherce nie je železničná zastávka. Pre potreby železničnej prevádzky obce slúži železničná zastávka Partizánske - Šimonovany.

V obci sú vytvorené 2 zastávky SAD, a to v smere do Partizánskeho pred hostincom a kaštieľom, v opačnom smere je zastávka oproti.

Riešené územie má potenciál na dobudovanie alebo vyčlenenie cyklistických trás spájajúcich sídlisko Šípok s Malými Uhercami až na Belianskych štále, ktoré sú potenciálnym športovo – rekreačným strediskom (bicyklová trasa).

Vodné a energetické hospodárstvo

Vodovod v Malých Uherciach je napojený na prírodný zdroj Kolačno 400m³ / 265,00/260,5/, ktorý je zásobovaný z prameňa Drndava. Vodovodné rozvody sú Ø200 (azbest / liatina), Ø 150 , Ø 100. Cez obec preteká potok z Belianskych štálov, ktorý sa vlieva do suchého koryta potoka Drahuzice, ktorý ústí do rieky Nitry.

V obci nie je vybudovaná kanalizácia. Odpadové vody z rodinných domov sú riešené žumpami a trativodom. Dažďové vody z cesty sú vedené v kanále popri ceste 1/64, ktorý ústí do rieky Nitry. V súčasnosti prebieha budovanie kanalizácie, nakoľko obec je zapojená do projektu ČOV Sever.

Súbežne s riekou Nitrou je uložený diaľkový vysokotlakový plynovod DN300 PN 2,5 MPa tzv. Ponitriansky plynovod. Plynofikačná sústava obce Malé Uherce je pripojená na regulačnú (distribučnú) stanicu RS-3 STL prípojkou JS 100.

Katastrálnym územím prechádza vzdušné vedenie 220 kV, veľmi vysoké napätie VVN. V ulici Hrdinov je vedený podzemný kábel 22 AXEKCY 1x240, ktorý pokračuje na sídlisko Šípok a zásobuje ho elektrickou energiou. Po odstránení vzdušného 22kV vedenia bude slúžiť aj pre Malé Uherce a cez neho sa napojí trafostanica TS-1, ktorá sa vymení za kioskovú. Rozvodné vzdušné vedenia sa zachovávajú. Zároveň sa zruší stožiarová trafostanica TS-2 a veľký odberateľ (kamenár), ktorý bol priamo na ňu napojený, sa bude musieť nanovo napojiť na TS-1. Na území obce v súčasnosti sú 3 trafostanice v správe ZSE (stožiarová a murovaná) a v rámci katastra, neďaleko obce ešte jedna súkromná (stožiarová) na severe pri veľkopredajni Ladický a firma Topankovník.

Odpadové hospodárstvo

Tuhý komunálny odpad je na území obce zbieraný do nádob s objemom 110 l a do veľkokapacitných kontajnerov. Odvoz zabezpečujú Technické služby mesta Partizánske 1 krát za 14 dní a likvidácia odpadu je zabezpečená na skládke v Brodzanoch.

Zber nebezpečného odpadu sa zabezpečuje podľa potreby zmluvným partnerom, obec zabezpečila triedenie odpadov zavedením separovaného zberu. Obec Malé Uherce zaviedla separovaný zber od r. 2008 a separujú sklo, plasty, papier, kovy s odvozom na dotriedňovací dvor do mesta Partizánske. Plasty sa zbierajú 1x za mesiac, sklo 1x za 4 mesiace, kov a papier 1x za 6 mesiacov. Veľkoobjemový odpad zbierajú 2 krát ročne. Biologický odpad zo stromov a verejnej zelene v obci drvia a kompostujú, pričom kompostovanie zabezpečujú taktiež Technické služby mesta Partizánske. S budovaním plôch pre separovaný zber a kompostovisko sa nepočíta, pretože obec má cez Technické služby mesta Partizánske zabezpečené pravidelné a spoľahlivé nakladanie s odpadom, ktoré jej vyhovuje po priestorovej aj finančnej stránke.

Tabuľka č. 18 Množstvo vyprodukovaného odpadu v tonách za rok v obci Malé Uherce

	TKO	Papier	Plasty	Sklo	Kovy	Komp. Obaly	Pneumatiky	Vyradené el. zariadenia
2007	121,60	1,18	2,97	3,32	0,10	-	-	1,47
2008	130,10	1,44	2,72	4,77	0,23	-	0-22	0,27
2009	132,10	1,64	2,66	4,22	0,18	-	-	1,26
2010	143,55	0,65	3,08	3,82	0,35	-	0,22	0,75
2011	152,45	0,72	2,89	6,16	0,29	-	0,15	2,07
2012	148,20	1,26	3,32	5,19	0,21	-	-	1,23
2013	144,75	1,19	2,98	4,55	0,25	-	1,08	0,61
2014	149,80	0,91	3,82	3,57	0,29	-	-	0,59

Zdroj: OcÚ Malé Uherce

A.1.11 Hospodárenie obce a štruktúra samosprávy

Hospodárenie a rozpočtová situácia obce

Realizáciou koncepcie fiškálnej decentralizácie samospráv sa od roku 2005 výrazne zmenilo financovanie obcí. Reforma priniesla prechod od poskytovania dotácií samospráve zo štátneho rozpočtu k financovaniu kompetencií prostredníctvom daňových príjmov. Nový systém financovania prináša väčšiu voľnosť pri nakladaní s financiami v obecnom rozpočte, no súčasne kladie väčšie nároky na finančné riadenie obce. Pôvodný systém rozdeľovania prostriedkov podľa počtu obyvateľov ako jediného kritéria nahradil systém 4 kritérií pre určenie podielu obce na výnose dane z príjmov (počet obyvateľov s trvalým pobytom v obci, upravený veľkostným koeficientom, počet detí, ktoré v obci chodia do štátnych predškolských a školských zariadení, počet obyvateľov v dôchodkovom veku). Ďalšie zmeny sa týkajú miestnych daní a poplatkov. Obce ďalej získali väčšie právomoci pri určovaní sadzieb dane z nehnuteľností.

Obec hospodári s mierne prebytkovým rozpočtom. Rozpočet na rok 2015 počíta s príjmami na úrovni 264 437 Eur a výdavkami 262 781 Eur.

V štruktúre príjmov prevládajú cudzie zdroje (transfery zo štátneho rozpočtu) nad vlastnými zdrojmi (miestne dane a poplatky). Značná časť výdavkov smeruje na zabezpečenie bežnej prevádzky obce, obecného úradu a vzdelávacích zariadení, predovšetkým na pokrytie mzdových nárokov a nákladov na energie.

Z analýzy vyplýva, že obecný rozpočet neposkytuje príliš veľký priestor pre financovanie rozvojových zámerov. Je preto potrebné uchádzať sa aj o získanie externých zdrojov – súkromných investícií, grantov a príspevkov z podporných programov, najmä na realizáciu náročnejších investičných projektov.

Obec má vo vlastníctve viaceré nehnuteľnosti – verejné budovy, pozemky, predovšetkým plochy verejných priestranstiev. Obec nemá žiadne záväzky voči finančným inštitúciám, nie je zaťažená splátkami úverov.

V tabuľke č. 19 sa nachádza hodnotenie finančného zdravia v obci Malé Uherce počas rokov 2011 a 2014. Finančné zdravie mesta, obce alebo VÚC vypovedá o tom, do akej miery je hospodárenie udržateľné a či príslušnému mestu, obci alebo VÚC hospodárenie spôsobuje, alebo nespôsobuje problémy. Finančné zdravie je jedno číslo v intervale 0 (najhoršie) až 6 (najlepšie), nezávislé od roku, a počíta sa kombináciou piatich vybraných indikátorov finančnej stability: Celkového dlhu, Dlhovej služby, Záväzkov neuhradených 60 a viac dní po lehote splatnosti, Okamžitej likvidity a Základnej bilancie.

Skóre za "dlhovú službu" v rámci finančného zdravia sa počíta v dvoch krokoch. V prvom kroku sa vypočíta vážený priemer hodnôt dlhovej služby za najnovší dostupný rok a tri roky, ktoré mu predchádzali, s váhami postupne 4, 3, 2 a 1. Ak nie je skóre za niektoré z týchto rokov dostupné, príslušný rok sa neberie do úvahy. V druhom kroku sa pre túto priemernú hodnotu dlhovej služby vypočíta jej skóre v intervale 0 až 6, presne podľa metodiky pre výpočet skóre indikátora finančnej stability Dlhová služba.

Ako vyplýva z tabuľky č. 19 obec Malé Uherce má výborné finančné zdravie. V hodnotení dosiahla obec číslo 6 zo 6.

Základná bilancia obce (VÚC) je počítaná ako (bežné príjmy + kapitálové príjmy - bežné výdavky - kapitálové výdavky) / (bežné príjmy + kapitálové príjmy). Ukazovateľ informuje, či samospráva hospodárila prebytkovo alebo deficitne z pohľadu bežného a kapitálového účtu ako celku. Vypovedá teda o tom, ako dokáže samospráva pokrývať svoje bežné výdavky (chod samosprávy) a kapitálové výdavky (zveľaďovanie majetku) zo svojich bežných príjmov (napr. daňové príjmy) a kapitálových príjmov (napr. predaj majetku). Ak je základná bilancia obce (VÚC) na úrovni nižšej alebo rovnnej ako - 15 %, je jej pridelené skóre 0. So zlepšujúcou sa základnou bilanciou pridelené skóre, vzhľadom na klesajúce riziko pre obec (VÚC), lineárne rastie. Pri základnej bilanci na úrovni 0 % je skóre rovné 3 (stred škály) a pri hodnote rovnnej alebo vyššej ako +15 % je pridelené skóre 6. Inak povedané, ak je základná bilancia kladná, obec (VÚC) získava skóre väčšie ako 3 (podľa dosiahnutého výsledku). V opačnom prípade je pridelené skóre v spodnej polovici škály. V roku 2014 mala obec Malé Uherce základnú bilanciu vo výške 23,8 %, priemer obcí SR bol 0,1 %, môžeme teda konštatovať, že ide o výbornú základnú bilanciu.

Dlhová služba obce (VÚC) je počítaná ako (výdavky na splácanie istiny + úrokové splátky) / (bežné príjmy za predchádzajúci rok). Ukazovateľ informuje o tom, aké vysoké výdavky má samospráva v súvislosti s obsluhou dlhu. Ak je dlhová služba obce (VÚC) na úrovni 0 %, je jej pridelené skóre 6. S rastúcou dlhovou službou pridelené skóre, vzhľadom na rastúce riziko pre obec (VÚC), lineárne klesá. Pri dlhovej službe na úrovni 25 % je skóre rovné 3 (stred škály) a pri hodnote rovnnej alebo vyššej ako 50 % je pridelené skóre 0. V roku 2014 mala obec Malé Uherce dlhovú službu 0,0 %, získala tak skóre 6.

Údaje o celkovom dlhu obcí (VÚC) sú počnúc rokom 2012 preberané od MF SR, pričom sa jedná o tzv. "zákonné kritérium", teda dlh podľa § 17 ods. 8) Zákona 583/2004 Z.z. (nezapočítavajú sa záväzky z úverov poskytnutých z bývalých štátnych fondov a Štátneho fondu rozvoja bývania, a tiež záväzky z návratných zdrojov financovania prijatých na zabezpečenie predfinancovania eurofondov). Dlh je uvádzaný v pomere k bežným príjmom za predchádzajúci rok a podľa zákona by nemal presiahnuť úroveň 60 %. Ak je celkový dlh obce (VÚC) na úrovni 0 %, je jej pridelené skóre 6. S rastúcim dlhom pridelené skóre, vzhľadom na rastúce riziko pre obec (VÚC), lineárne klesá. Pri dlhu na úrovni 60 % je skóre rovné 3 (stred škály) a pri hodnote rovnnej alebo vyššej ako 120 % je pridelené skóre 0. V roku 2014 mala obec Malé Uherce celkový dlh 0,1 %, priemer obcí bol 23,5 %. Ide o veľmi dobré skóre.

Výška záväzkov obce (VÚC) aspoň 60 dní po splatnosti je počítaná ako (záväzky neuhradené 60 a viac dní po lehote splatnosti) / (bežné príjmy za predchádzajúci rok). Ak obec (VÚC) neuhradila nejaký uznaný záväzok do 60 dní odo dňa jeho splatnosti, napĺňa jednu z dvoch podmienok povinnosti vypracovania návrhu na zavedenie ozdravného režimu. Ak je výška záväzkov obce (VÚC) aspoň 60 dní po splatnosti presne na úrovni 0 eur resp. 0 %, je jej pridelené skóre 6. Ak výška týchto záväzkov v pomere k príjmom predstavuje hodnotu medzi 0 % a 3 %, pridelené je skóre medzi 3 a 0 (lineárne) a ak je hodnota na úrovni rovnnej alebo vyššej ako 3 %, skóre je 0. Obec Malé Uherce mala v roku 2014 záväzky aspoň 60 dní po lehote splatnosti na úrovni 0%.

Okamžitá likvidita obce (VÚC) je počítaná ako (finančné účty) / (krátkodobé záväzky). Ukazovateľ vypovedá o tom, do akej miery dostupné prostriedky na finančných účtoch samospráv postačujú na splatenie krátkodobých záväzkov. Ak je okamžitá likvidita obce (VÚC) na úrovni 0 %, je jej pridelené skóre 0. S rastúcou okamžitou likviditou pridelené skóre, vzhľadom na klesajúce riziko pre obec (VÚC), lineárne rastie. Pri okamžitej likvidite na úrovni 100 % je skóre rovné 3 (stred škály) a pri hodnote rovnnej alebo vyššej ako 200 % je pridelené skóre 6. Inak povedané, ak je objem prostriedkov na finančných

účtoch obce (VÚC) vyšší ako výška jej krátkodobých záväzkov, získava skóre vyššie ako 3 (podľa veľkosti tohto pomeru). V opačnom prípade je pridelené skóre zo spodnej polovice škály. V roku 2014 mala obec Malé Uherce okamžitú likviditu na úrovni 2 225,7 %.

Tabuľka č. 19: Hodnotenie finančného zdravia v obci Malé Uherce

Malé Uherce

Zdroj: <http://www.obce.ineko.sk/profily/>

Štruktúra a činnosť miestnej samosprávy

Obecné zastupiteľstvo má 7 poslancov. Schôdze sa konajú spravidla 1x za 2 mesiace, v prípade potreby aj častejšie. Vo vzťahu k obecnému zastupiteľstvu plnia poradnú funkciu odborné komisie:

- Ekonomická komisia
- Kultúrno - športová a organizačná komisia
- Komisia verejného poriadku a životného prostredia
- Komisia ochrany verejného záujmu
- Sociálna komisia

Pri komisiách bola zriadená aj obecná rada, ktorú tvoria traja poslanci. Obecnú radu volí obecné zastupiteľstvo na celé funkčné obdobie. Obecnú radu a jej členov môže obecné zastupiteľstvo kedykoľvek odvolať. Obecná rada je iniciatívnym, výkonným a kontrolným orgánom obecného zastupiteľstva a zároveň plní funkciu poradného orgánu starostu. Obecná rada sa schádza podľa

potreby, najmenej raz za tri mesiace. Jej zasadnutia zvoláva a vedie starosta, v jeho neprítomnosti zástupca starostu.

V obci nie je sídlo matričného úradu. Matrika je v meste Partizánske. Obec patrí pod spoločný stavebný úrad mesta Partizánske.

Komunikácia s obyvateľmi prebieha zväčša prostredníctvom neformálnych stretnutí. Obec prevádzkuje vysielanie obecného rozhlasu. Oficiálna internetová stránka obce je „www.maleuherce.sk“, na ktorej sa nachádzajú základné informácie o obci, histórii, rozvojové dokumenty, aktuálne oznamy, pozvánky na obecné zastupiteľstvo, uznesenia z OcZ. a pod. Obec vydáva raz ročne spravodaj tzv. „informačný list pre občanov“.

A.2 Analýza vonkajšieho prostredia

Vonkajšie prostredie je určované Európskou úniou a legislatívou Slovenskej republiky. V danej oblasti je smerodajný najmä Národný plán reforiem Slovenskej republiky platný pre roky 2014 a 2015. Jedná sa o opatrenia, ktoré sa vláda zaviazala plniť v nasledujúcom období:

Konsolidačné opatrenia 2015-2017:

- Zachovanie výnosu a zvýšenie úspešnosti DPH
- Registračné pokladnice pre lekárov a iné profesie
- Zrážková daň na finančných a nefinančných benefity od farmaceutických spol. pre lekárov
- Ročné zúčtovanie Sociálnej poisťovne
- Úspory na mzdách (ESO)
- Úspory na medzispotrebe (ESO)

Efektívnosť verejných výdavkov:

- Zlepšenie finančného riadenia a hospodárenia poskytovateľov zdravotnej starostlivosti
- Vyrovnané hospodárenie fakultných a univerzitných nemocníc
- Implementácia prvej fázy e-health eSO1
- Výdavkové priority - zvýšenie miezd učiteľom, zamestnancom úradov práce, kapacít materských škôl
- Výstavba diaľnic

Boj proti daňovým podvodom a analytické kapacity:

- Tretia etapa akčného plánu formou opatrení na zlepšenie výberu daní: najmä centralizácia informácií z mýtného systému, registra motorových vozidiel a obyvateľstva, prístup k informáciám o účtoch prešetrovaných osôb a firiem. Zavedenie insolvenčného registra, registra diskvalifikovaných osôb a ratingu daňových subjektov. Okrem toho sa zriadia špecializované senáty na krajských súdoch so zameraním na daňovú oblasť.
- Posilnenie analytických kapacít a vybudovanie analytickej jednotky na Finančnej správe SR
- Zverejňovanie platenia DPPO

Služby zamestnanosti, dlhodobá nezamestnanosť:

- Prioritizovanie poradenských a individualizovaných verejných služieb zamestnanosti vrátane zvýšenia ich administratívnych kapacít s cieľom zlepšenia prístupu k zamestnaniu pre dlhodobo nezamestnané osoby, pracovníkov s nízkou kvalifikáciou, starších ľudí a žien
- Poskytovanie kariérneho poradenstva pre dospelých na zlepšenie uplatniteľnosti na trhu práce
- Centralizácia databázy uchádzačov o zamestnanie a poberateľov sociálnych dávok, kompletizácia a prepojenie s relevantnými inštitúciami
- Analýza čistej účinnosti a efektívnosti výdavkov jednotlivých opatrení aktívnej politiky trhu práce
- Posilnenie finančných motivácií zamestnať sa - súbeh dávky v hmotnej núdzi a mzdy.

Predškolské zariadenia:

- Budovanie nových zariadení služieb starostlivosti o dieťa
- Rozšírenie kapacít materských škôl, rozšírenie existujúcich foriem výchovy a vzdelávania o prípravné triedy materskej školy a zvýšenie časovej dotácie pre predškolské vzdelávanie

Nezamestnanosť mladých:

- Prijatie systému záruk pre mladých ľudí do 29 rokov.
- Identifikácia sektorovej potreby zručností na trhu práce a dopytu po kvalifikovanej pracovnej sile prostredníctvom Národnej sústavy povolání (NSP)

Odborné vzdelávanie a postavenie učiteľov:

- Zvyšovanie miezd učiteľov.
- Lepšie zapojenie zamestnávateľov a zamestnávateľských zväzov do systému odborného vzdelávania a prípravy, podpora odbornej praxe žiakov vykonávanej priamo v podnikoch a zmeny v normatívnom financovaní odborného regionálneho školstva s cieľom posilniť kvalitu odborného vzdelávania.

Marginalizované rómske komunity:

- Zvyšovanie počtu asistentov učiteľov
- Vydávanie učebníc a učebných textov v slovenskom a v rómskom jazyku

Výskum a vývoj:

- Opatrenia z Akčného plánu stratégie RIS3
- Transparentnosť regulácie sieťových odvetví:
- Hodnotenie potreby ďalšej regulácie
- Zverejňovanie analýzy ku všetkým zásadnejším zmenám politík regulačného obdobia
- Vybudovanie dátového centra na webovom sídle URSO

Prepájanie sústav a sietí:

- Prepojenie plynárenských sietí s Poľskom a Maďarskom
- Prepojenie elektrizačných sústav s Maďarskom

Energetická efektívnosť v podnikoch:

- Podpora energetických auditov pre malé a stredné firmy
- Implementácia smernice o energetickej efektívnosti

Verejná služba:

- Reforma štátnej služby

- Model prevádzky Integrovaných obslužných miest
- Grantový program pre posilnenie analytických kapacít vo VS
- ESO - Efektívna, spoľahlivá a otvorená štátna správa

Justícia:

- Skrátene dĺžky súdneho konania
- Elektronický súdny spis
- Zavedenie elektronickej Zbierky zákonov SR

A.2.1. Podmienky udržateľného rozvoja obce

Ide o identifikáciu hlavných vonkajších faktorov rozvoja územia. Pri riešení problémov a výziev konkrétneho územia je potrebné si uvedomiť, že ich riešenie môže byť v budúcnosti ovplyvnené rôznymi vonkajšími faktormi, ktorým neviem zabrániť. V riadení samosprávy sú to najčastejšie legislatívne zmeny, finančné obmedzenia a pod. Na predvídanie budúceho možného vývoja sa využíva okrem iných analýz aj STEEP analýza. Je to analýza externého prostredia zameraná na komplex sociálnych, technických, ekonomických, ekologických a politických faktorov.

STEEP analýza napomáha definovať podmienky udržateľného rozvoja obce, ktoré môžeme zhrnúť do 4 základných bodov: priaznivá demografická štruktúra obyvateľov obce, prosperujúce hospodárstvo využívajúce vnútorný potenciál a zdroje obce, dostatočné zabezpečenie služieb pre obyvateľstvo a starostlivosť o životné prostredie.

Tabuľka č. 21: STEEP analýza

Sociálne faktory	Technologické faktory	Ekonomické faktory	Ekologické faktory	Politické faktory
Starnutie populácie	Dostupná technológia a využívaná technológia	Finančné zdroje na rozvoj obce	Legislatíva v oblasti ŽP	Legislatíva v oblasti kompetencií samosprávy
Zmeny postojov a správania obyvateľstva	Kontakt s obyvateľmi prostredníctvom technológie	Trh práce v regióne	Možnosti obnovy a tvorby ŽP	Zmena vlády, vedenia obce ako výsledok volieb
Pokles sobášnosti, nárast rozvodovosti		Hospodársky vývoj	Zmena klímy a jej dôsledky	Podpora podnikania zo strany štátu
		Vplyv daňovej politiky	Podpora tvorby a ochrany ŽP	Podpora bývania zo strany štátu

Zdroj: vlastné spracovanie

A.2.2 Analýza príležitostí a ohrození pre rast a rozvoj územia

V nasledujúcej tabuľke sa nachádzajú hlavné faktory, ktoré pozitívne alebo negatívne ovplyvňujú rozvoj územia, pričom sú pri jednotlivých faktoroch uvedené príležitosti a ohrozenia.

Tabuľka č. 22: Analýza príležitostí a ohrození pre rast a rozvoj územia

Hlavný faktor	Príležitosti	Ohrozenia
Starnutie populácie	Rozvoj sociálnych služieb	Menej ekonomicky aktívnych občanov
Zmeny postojov a správania obyvateľstva	Záujem o bývanie na vidieku	Menej narodených detí
Pokles sobášnosti, nárast rozvodovosti	Rozvoj aktivít na podporu rodín	Menej narodených detí
Dostupná technológia a využívaná technológia	Rozvoj zariadení využívajúcich novú technológiu	Nedostatok skúseností
Kontakt s obyvateľmi prostredníctvom technológie	Kvalitnejšia informovanosť	Neznalosť technológie
Finančné zdroje na rozvoj obce	Využívanie rôznych zdrojov	Nedostatok zdrojov
Trh práce v regióne	Rozvoj podnikateľských aktivít, živnostníkov	Odliv obyvateľov do iných regiónov
Hospodársky vývoj	Vznik nových podnikov v progresívnych oblastiach hospodárstva	Zvýšenie nezamestnanosti vplyvom upadajúcich odvetví (baníctvo)
Vplyv daňovej politiky	Potenciálny nárast financií	Menej financií vplyvom daňových únikov
Legislatíva v oblasti ŽP	Investície do naplnenia legislatívy	Nové povinnosti pre obyvateľov (napr. v odpadovom hospodárstve)
Možnosti obnovy a tvorby ŽP	Revitalizácia zanedbaných plôch	Opakované znečistenie prostredia
Zmena klímy a jej dôsledky	Využitie investícií na predchádzanie dôsledkov zmeny klímy	Ohrozenie životov a majetku obyv. vplyvom povodní, zosuvov,
Podpora tvorby a ochrany ŽP	Investície do ochrany ŽP	Obmedzenia vyplývajúce z ochrany ŽP
Legislatíva v oblasti kompetencií samosprávy	Zmenou kompetencií pribudnú nové príležitosti	Nedostatočné finančné krytie
Zmena vlády, vedenia obce ako výsledok volieb	Nové vedenie obce s novými víziami	Pretrhnutie kontinuality pri rozvoji obce
Podpora podnikania zo strany štátu	Nárast podnikateľských subjektov v obci	Nedostatok odbytu
Podpora bývania zo strany štátu	Nárast bytov	Možný odchod obyvateľstva bývať do iných obcí, miest

Zdroj: vlastné spracovanie

A.3 Zhodnotenie súčasného stavu územia

A.3.1 SWOT analýza

SWOT analýza poskytuje celostný pohľad na situáciu obce – na jej silné stránky, slabé stránky, príležitosti a ohrozenia rozvoja. Na základe SWOT analýzy možno presnejšie definovať najvhodnejšie ciele, ktoré by zužitkovali najvýraznejšie predpoklady a pozitívne rozvojové impulzy a eliminovali problémy a prípadné riziká. Pomáha tiež identifikovať prioritné oblasti, na rozvoj ktorých sa treba orientovať. Z tohto dôvodu nie je vhodné jej členenie podľa sektorov.

Okrem analýz stavu daného územia je predmetom záujmu aj okolité prostredie, indukujúce pozitívne alebo negatívne vplyvy. Na základe toho sa SWOT analýza člení na analýzu interného prostredia a analýzu externého prostredia.

Podľa povahy sledovaných javov sa v SWOT analýze rozlišujú pozitívne a negatívne faktory. Pozitívne faktory (silné stránky a príležitosti) predstavujú faktory indukujúce rozvojové procesy. Negatívne faktory (slabé stránky a ohrozenia) naznačujú problémy – disparity. Jednotlivé položky v SWOT analýze sú vážené, čo znamená, že sú im priradené bodové hodnoty od 1 do 5, ktoré vyjadrujú mieru ich závažnosti. Položky s najvyššími bodovými hodnotami potom predstavujú hlavné faktory rozvoja, resp. kľúčové disparity.

Princíp SWOT analýzy

	pozitívne faktory	negatívne faktory
interné faktory (obec)	S silné stránky	W slabé stránky
externé faktory (obec)	O príležitosti	T ohrozenia

Zdroj: vlastné spracovanie

Silné stránky:

- ✓ vybudovaná infraštruktúra zásobovania pitnou vodou, plynom, elektrickou energiou, telekomunikačná infraštruktúra
- ✓ výhodná poloha obce, blízkosť mesta Partizánske

- ✓ vybudovaná základná občianska vybavenosť v obci
- ✓ vysporiadané vlastnícke vzťahy obecného majetku
- ✓ pekné prírodné prostredie v okolí obce
- ✓ súdržnosť obyvateľov
- ✓ organizovanie podujatia „Malouherčania zabavme sa spolu“

Slabé stránky:

- nevybudovaná kanalizácia
- nedostatočná propagácia a marketing cestovného ruchu
- zlý stav miestnych komunikácií
- nadmerne zaťažené prostredie, hluk, prach (zvoz dolomitných pieskov)
- nepriaznivá demografická situácia, nízka natalita, vysoký index starnutia
- nedostatočné pozemky pre IBV
- nepriaznivá miera nezamestnanosti

Príležitosti:

- blízkosť centier cestovného ruchu (Partizánske, Bánovce nad Bebravou)
- dobudovanie kanalizácie
- vybudovanie ďalších cyklotrás
- rekonštrukcia miestnych komunikácií
- dobudovanie verejných priestranstiev
- posilnenie aktivít medziobecnej spolupráce
- predpoklad koncepčného a kvalifikovaného rozvoja obce na základe plánovacích dokumentov (ÚPN, PHSR)
- možnosti využitia finančných prostriedkov EÚ na financovanie rozvojových projektov
- využitie alternatívnych zdrojov energie

Ohrozenia:

- nedostatok verejných financií na rozvojové a investičné projekty
- nízka konkurencieschopnosť vidieckej ekonomiky a jej nízka produktivita
- nedostatočný kapitál na oživenie poľnohospodárskej výroby a spracovateľského priemyslu
- nedostatočná aktívna politika zamestnanosti na trhu práce
- nedostatočná legislatívna a finančná podpora malého a stredného podnikania
- konkurencia okolitých obcí a miest v súťaži o investície a rozvojové impulzy
- odkázanosť obyvateľov na dochádzanie za prácou mimo obce
- starnutie obyvateľstva, rast počtu obyvateľov v poproduktívnom veku
- ďalší nárast dlhodobej nezamestnanosti, možná kriminalita ťažko zamestnateľných skupín obyvateľstva
- odlev kvalifikovanej pracovnej sily a ľudského potenciálu do iných regiónov a do zahraničia
- časté a neprehľadné zmeny legislatívy

A.3.2 Možné riziká a ohrozenia vo väzbe na existujúce stratégie a koncepcie

Strategické dokumenty a koncepcie môžeme z hľadiska ich dosahu rozdeliť na dokumenty na medzinárodnej, národnej, regionálnej a miestnej úrovni, pričom dokumenty na nižšej úrovni by mali byť v súlade s nadradenými dokumentmi. Touto previazanosťou sa zabezpečí napĺňanie strategických cieľov a priorít na všetkých úrovniach.

I. Medzinárodná úroveň: Stratégia EU2020, Partnerská dohoda SR

II. Národná úroveň: Národná stratégia regionálneho rozvoja SR, operačné programy na využívanie EŠIF a ostatné odvetvové stratégie v oblasti dopravy, životného prostredia, sociálnej pomoci, zdravotníctva, školstva, cestovného ruchu, vidieka, atď.

III. Regionálna úroveň: PHSR TSK, UPN VUC Trenčiansky kraj, RIUS Trenčianskeho kraja, Rozvojový program verejných prác TSK, Regionálna inovačná stratégia, Plán dopravnej obslužnosti TSK, Stratégia rozvoja vidieka TSK 2013 – 2020, Akčný plán udržateľného energetického rozvoja TSK na roky 2013-2020, Stratégia rozvoja stredného odborného školstva v TSK na roky 2013 – 2020, Program odpadového hospodárstva Trenčianskeho kraja, Program rozvoja verejných vodovodov a kanalizácií Trenčianskeho kraja, a i.

IV. Miestna úroveň: PHSR obce, Územný plán obce, Integrovaná stratégia rozvoja územia/ Stratégia CLLD pre MAS Stredné Ponitrie

Riziká a ohrozenia pri realizácii uvedených stratégií môžeme rozdeliť nasledovne:

- A. Ekonomické – riziko nedostatku finančných prostriedkov na realizáciu plánovaných opatrení a tým splnenia cieľov a priorít
- B. Sociálne – ohrozenie investície vplyvom nesúhlasného postoja verejnosti k plánovaným zámerom
- C. Technické – ohrozenie investície vplyvom zložitého technického riešenia zámerov v konkrétnej lokalite
- D. Ekologické – riziko negatívneho vplyvu plánovaných zámerov na životné prostredie
- E. Politické – ohrozenie realizácie plánovaných zámerov vplyvom zmeny vedenia obce a následnej zmeny priorít
- F. Ostatné – napr. riziko nenaplnenia kritérií a ukazovateľov v strategických dokumentoch, riziko vzniku neoprávnených výdavkov vplyvom nesprávnej implementácie projektu, riziko pochybenia pri verejnom obstarávaní a i.

A.3.3 Odhad budúceho možného vývoja obce, využívanie jej vnútorného potenciálu a limitov rozvoja

Budúci vývoj obce ovplyvňuje viacero faktorov. Medzi najdôležitejšie faktory patria: poloha obce, demografický vývoj a hospodárstvo obce. Obec Malé Uherce sa nachádza na križovatke hlavných

dopravných ťahov v centre osídlenia, preto je možné predpokladať jej ďalší rozvoj skôr v oblasti priemyslu a logistických centier a rozvoja vidieckeho cestovného ruchu ako v oblasti poľnohospodárstva a lesného hospodárstva. Obec si udrží aj v ďalších rokoch pozíciu malebnej obce, ktorá je atraktívna na bývanie pre ľudí hľadajúcich tiché „prímestské“ prostredie.

Odhad demografického vývoja spočíva v hodnotení doterajšej situácie v obci, pričom možno predpokladať naďalej relatívne vyrovnaný počet obyvateľstva, nepredpokladá sa výrazný úbytok, čo je pre ďalší rozvoj obce veľmi dôležitý faktor. Obec má však vysoký index starnutia, pričom sa nepredpokladá jeho pokles, vzhľadom na celkovú situáciu na Slovensku. Obec Malé Uherce by mohla prispieť k pozitívnemu smerovaniu v rámci prilákania mladých rodín výstavbou novej bytovky a podporou IBV, pričom by rozšírila tak možnosti na bývanie v obci. Zostáva dobudovať jediný chýbajúci prvok základnej technickej infraštruktúry – kanalizáciu.

Jedným z najdôležitejších faktorov rozvoja obce je množstvo pracovných príležitostí pre obyvateľov obce. Región stredného Ponitria je z pohľadu Trenčianskeho kraja jedným z regiónov s najväčšou nezamestnanosťou. Impulzom rozvoja bude vybudovanie rýchlostnej komunikácie R2 zo smeru Trenčín (D1) do Prievidze a ďalej do Zvolena a Košíc. Vďaka lepšej dopravnej dostupnosti sa očakáva prírlev investorov do regiónu a tým aj pre prírlev pracovných príležitostí. Situácia ohľadom pracovných príležitostí sa mení aj na Hornej Nitre, kde dochádza k úpadku baníctva a hľadajú sa iné možnosti zamestnania (napr. pestovaním plodín pri využití geotermálnej energie). Dôležitým faktorom bude aj ďalší vývoj obuvníckeho priemyslu v Partizánskom, nakoľko najviac ekonomicky aktívnych osôb obce pracuje v odvetviach: výroba kože a kožených výrobkov. Na situáciu v regióne bude mať významný vplyv aj plánovaná investícia v oblasti automobilového priemyslu v Nitre, na ktorú môže v celom Ponitří nadviazať množstvo subdodávateľov. V optimálnom prípade všetky plánované zámery a možnosti prispievajú v regióne k zlepšeniu situácie na trhu práce.

Z celkového počtu ekonomicky aktívneho obyvateľstva obce 80,50 % odchádza do zamestnania mimo obce. Je preto potrebné zvýšiť počet pracovných príležitostí v obci, ktoré v súčasnosti pokrývajú hlavne výroba kože a kožených výrobkov, maloobchod, veľkoobchod, špecializované stavebné práce, verejná správa a obrana, povinné sociálne zabezpečenie. Obec Malé Uherce má potenciál pre rozvoj cestovného ruchu, nakoľko sa v katastri obce nachádza CHKO Ponitrie, taktiež sa v blízkosti obce nachádzajú prírodné a kultúrne pamiatky obce Veľké Uherce, letisko v Partizánskom a kúpele v Malých Bieliciach.

Čo sa týka celkovej situácii v obci, vďaka využívaniu Európskych investičných a štrukturálnych fondov a rôznych národných dotácií a programov na realizáciu viacerých investičných aktivít by obec mohla byť zaujímavou destináciou nielen pre bývanie, ale aj pre cestovný ruch. Je pravdepodobné, že zlepšením situácie v ponuke práce v obci aj okolí bude počet obyvateľov stabilný aj počas ďalších rokov a Malé Uherce bude príjemným miestom pre život.

A.3.4 Zhodnotenie výsledkov dotazníkového prieskumu

Dotazníkového prieskumu sa zúčastnilo 19 respondentov, z toho 10 mužov (52,6 %) a 9 žien (47,4 %). Z hľadiska vekovej štruktúry bolo 21,1 % respondentov v rozmedzí od 36 – 60 rokov a nad 60 rokov sa prieskumu zúčastnilo 78,9 % respondentov. Z hľadiska najvyššie dosiahnutého vzdelania malo

najviac osôb ukončené stredné vzdelanie s maturitou (36,8 %), stredné vzdelanie malo ukončených 26,3 % občanov, vysokoškolské vzdelanie malo 21,1 % občanov. Najmenej respondentov malo ukončené základné vzdelanie (15,8 %). Čo sa týka zamestnania, zapojili sa dôchodcovia (73,7 %) a zamestnanci (26,3 %). S bývaním v obci ako miestom pre život je veľmi spokojných a skôr spokojných 63,2 %, pričom skôr nespokojných je 36,8 % respondentov. Ani jeden z respondentov neuviedol, že je veľmi nespokojný. Obyvateľom obce sa najviac páči upravené okolie kostola, obecného úradu, námestie a poloha obce. Taktiež sa im páči upravený park a areál materskej školy.

Najväčší problém, ktorý by obyvatelia prioritne riešili, ak by boli vo vedení obce, predstavujú miestne komunikácie. Ide najmä o ich rekonštrukciu. K ďalším problémom patrí vybudovanie kanalizácie a respondenti sa vyjadrili, že by privítali výstavbu uličného vodovodu na ulici Záhumnie. Taktiež by občania chceli vytvoriť detské ihrisko, vymeniť zábradlie na konci potoka v strede obce. Za najväčší nedostatok považujú púšťanie žump do záhrad a pálenie domáceho odpadu. Ako prioritu tiež napísali aj rekonštrukciu domu smútku a doplnenie lavičiek na cintoríne.

Šance na rozvoj obce vidia obyvatelia v oblasti kultúry a športu (založenie detského športového klubu) a v oblasti služieb (doplnenie potravín). Najväčšie ohrozenia rozvoja obce vidia obyvatelia v nedostatku finančných prostriedkov, v nedostatku kreatívnych nápadov. Taktiež za ohrozenie považujú nezáujem obyvateľov o dianie v obci.

Za nedostatočné služby považujú obyvatelia služby v oblasti zdravotnej starostlivosti (37,5 %), absentuje lekáreň (37,5 %), ľuďom chýba predaj z dvora (56,3 %) a kadernícke služby (43,8 %).

Záujem o nájomné bývanie nemá 75 %, o individuálnu bytovú výstavbu nemá záujem 100 %. V oblasti kultúrneho života 73,3 % respondentov uviedla, že obec nemá dostatočné kultúrne vyžitie. Záujem je o hudobné podujatia, zábavy, majáles, kultúrne leto, cvičenie, letné kino. Počet športových areálov považuje za nedostatočný 100 % obyvateľov, 25 % obyvateľov pokladá ich stav za uspokojivý. Obyvatelia by chceli najmä multifunkčné ihrisko, cyklotrasy a tenisový kurt. Detské ihriská považuje za nedostatočné z hľadiska počtu 100 % obyvateľov, z hľadiska stavu ich považuje za neuspokojujúce 75 % respondentov.

Dostatok miest na parkovanie uviedlo 50 % obyvateľov. Stav cestných komunikácií považuje za nedostatočný 69,2 % obyvateľov, rekonštrukciu potrebujú cesty: Mlynská, Záhumnie, ulica Hrdinov. Chodníky sú v uspokojivom stave pre 18,8 % obyvateľov, vybudovať alebo rekonštruovať by sa mali chodníky v centre obce, vedľa hlavnej cesty cez obec až po most cez Nitru, na ulici Hrdinov. Autobusové zastávky sú v uspokojivom stave pre 50 % opýtaných, pričom 50 % respondentov sa vyjadrilo, že ich počet je dostatočný.

Verejné priestranstvá a parky sú v neuspokojivom stave podľa 85,7 % obyvateľov, verejné osvetlenie je v uspokojivom stave pre 85,7 % obyvateľov, rozhlas je v uspokojivom stave pre 100 % obyvateľov. Na kanalizáciu sa plánuje pripojiť 87,5 % respondentov, pričom 12,5 % respondentov sa pripojiť na kanalizáciu neplánuje.

Respondenti uviedli nasledujúce priority, ktoré je podľa nich potrebné bezodkladne riešiť: kanalizácia, cestné komunikácie, chodníky, detské ihriská a kultúrne akcie.

Časť B – Strategická časť

Strategická časť obsahuje stratégiu rozvoja obce pri zohľadnení jeho vnútorných špecifik a určuje hlavné ciele a priority rozvoja obce pri rešpektovaní princípov regionálnej politiky v záujme dosiahnutia vyváženého udržateľného rozvoja územia.

Vízia obce:

„Želáme si vytvorenie čistej a modernej vidieckej obce so zachovaním tradícií, s možnosťami pre rozvoj technickej, sociálnej a environmentálnej infraštruktúry v rámci poskytnutia finančných dotácií z fondov EÚ, budovanie dobrých medziľudských vzťahov založených na pravidlách súdržnosti.“

Strategický cieľ:

Strategický cieľ PHSR ako aj špecifické ciele v rámci jednotlivých oblastí vychádzajú z § 3 Ciele podpory regionálneho rozvoja zákona 309/2014 o podpore regionálneho rozvoja, kde je hlavným cieľom podpory regionálneho rozvoja odstraňovať alebo zmierňovať nežiaduce rozdiely v úrovni hospodárskeho rozvoja, sociálneho rozvoja a územného rozvoja regiónov a zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj regiónov, zvyšovať ekonomickú výkonnosť, konkurencieschopnosť regiónov a rozvoj inovácií v regiónoch pri zabezpečení trvalo udržateľného rozvoja, zvyšovať zamestnanosť a životnú úroveň obyvateľov v regiónoch pri zabezpečení trvalo udržateľného rozvoja.

Definovanie stratégie rozvoja obce vychádza najmä z detailného poznania jej vnútorného prostredia a z poznania potrieb obyvateľstva, pričom priamo nadväzuje na výsledky analýz. Stratégia vychádza zo základného predpokladu, že príslušné orgány verejnej správy od národnej po regionálnu úroveň budú zabezpečovať koordinovaný prístup v záujme dosiahnutia realizácie plánovaných zmien a že bude existovať dobrá informovanosť kľúčových aktérov regionálneho rozvoja.

Stratégia rozvoja obce je spracovaná v súlade s aktualizovanou Národnou stratégiou regionálneho rozvoja Slovenskej republiky, ktorá definuje hlavné faktory rozvoja slovenských regiónov, analyzuje regionálne disparity a prognózuje hospodársky vývoj v týchto regiónoch. Táto stratégia, spracovaná v súlade so stratégiou Európa 2020, definuje 5 prioritných oblastí na dosiahnutie cieľa – vytvoriť konkurencieschopnú, pracovné miesta vytvárajúcu a na poznatkoch založenú ekonomiku:

- PO 1 – Ľudské zdroje – zvýšenie kvality ľudského kapitálu,
- PO 2 – Ekonomická výkonnosť a konkurencieschopnosť hospodárstva,
- PO 3 – Štrukturálne zmeny,
- PO 4 – Poznatkovo orientovaná ekonomika,
- PO 5 – Ochrana a tvorba životného prostredia.

Týchto 5 prioritných oblastí Národnej stratégie regionálneho rozvoja je premietnutých do navrhovaných priorít v stratégii rozvoja obce, pričom sú prispôsobené podmienkam obecnej samosprávy tak, že PO 2 až PO 4 z Národnej stratégie RR sú v PHSR zjednotené do Prioritnej oblasti Hospodárska politika, PO 1 predstavuje v PHSR Prioritnú oblasť Sociálna politika a PO 5 predstavuje oblasť Environmentálna politika.

PHSR obce nadväzujú na prioritné oblasti PHSR TSK nasledovne: konkurencieschopnosť, rozvoj inovácií a podnikateľské prostredie, rozvoj udržateľnej infraštruktúry a nadnárodná a cezhraničná spolupráca sú v PHSR obce v hospodárskej prioritnej oblasti, ľudské zdroje, kvalita verejných služieb a rozvoj vidieka sú v PHSR obce v sociálnej prioritnej oblasti a životné prostredie a obnoviteľné zdroje sú v PHSR obce v environmentálnej prioritnej oblasti.

Pre naplnenie definovanej vízie si teda obec Malé Uherce stanovila tri hlavné rozvojové oblasti a v rámci nich nasledovné priority:

Prioritná oblasť: Hospodárska

Priorita 1: Rozvoj podnikateľského prostredia a cestovného ruchu

Priorita 2: Skvalitnenie a rozvoj dopravnej infraštruktúry

Priorita 3: Skvalitnenie a rozvoj technickej infraštruktúry

Priorita 4: Rozvoj partnerskej spolupráce

Hospodárska prioritná oblasť pozostáva zo štyroch priorít: rozvoj podnikateľského prostredia a cestovného ruchu (podpora malého a stredného podnikania, rozvoj poľnohospodárstva a lesníctva, podpora samostatne hospodáriacich roľníkov, budovanie turistickej infraštruktúry, podpora miestnych podnikateľov v CR), skvalitnenie a rozvoj dopravnej infraštruktúry (rekonštrukcia miestnych komunikácií, výstavba parkovísk, chodníkov a cyklochodníkov a pod.), skvalitnenie a rozvoj technickej infraštruktúry (plynifikácia, sieť nízkeho napätia, verejné osvetlenie, rozhlas a pod.) a rozvoj partnerskej spolupráce (spolupráca s okolitými obcami, s partnerskými obcami ako aj cezhraničná spolupráca).

Cieľ hospodárskej oblasti:

Rozvíjať potenciál cestovného ruchu a vnútorný potenciál územia, založený na podpore miestneho hospodárstva a vybudovanej dopravnej a technickej infraštruktúry.

Prioritná oblasť: Sociálna

Priorita 5: Rozvoj možností pre bývanie v obci

Priorita 6: Údržba verejných priestorov a efektívna verejná správa

Priorita 7: Rozvoj sociálnej pomoci a zdravotníctva

Priorita 8: Zlepšenie infraštruktúry a kvality vzdelávania a podpora voľnočasových aktivít

Priorita 9: Zachovanie a zveľadenie kultúrneho bohatstva obce

Priorita 10: Rozvoj ľudských zdrojov

Sociálna prioritná oblasť pozostáva zo šiestich rozvojových priorít: rozvoj možností pre bývanie v obci (podpora bytovej výstavby, vysporiadanie pozemkov), efektívna verejná správa a údržba verejných priestorov (rekonštrukcia a údržba verejných priestranstiev, zlepšovanie poskytovaných administratívnych služieb a pod.), rozvoj sociálnej pomoci a zdravotníctva (infraštruktúra

zdravotníctva, podpora budovania, príp. rekonštrukcie zariadení občianskej vybavenosti, podpora sociálnych služieb v obci, sociálna pomoc na komunitnej úrovni a pod.), zlepšenie infraštruktúry a kvality vzdelávania a podpora voľnočasových aktivít (zlepšenie podmienok vzdelávania v MŠ, v ZŠ, výstavba/rekonštrukcia školských a športových zariadení, podpora športových podujatí a telies), zachovanie a zveľadenie kultúrneho bohatstva obce (obnova kultúrnych pamiatok, podpora kultúrnych podujatí a organizácií pôsobiach v oblasti kultúry) a rozvoj ľudských zdrojov (vzdelávanie zamestnancov samosprávy a podpora zamestnanosti).

Cieľ sociálnej oblasti:

Zvyšovať kvalitu ľudských zdrojov, zabezpečiť starostlivosť o občanov odkázaných na sociálnu službu a dostupnú a kvalitnú základnú zdravotnú starostlivosť, podporiť vzdelávaciu infraštruktúru, skvalitňovanie verejných služieb, zabezpečovať pre obyvateľov dôstojné podmienky pre bývanie a spoločenské vyžitie a zachovanie kultúrneho dedičstva.

Prioritná oblasť: Environmentálna

Priorita 11: Rozvoj vodného hospodárstva

Priorita 12: Odpadové hospodárstvo

Priorita 13: Ochrana životného prostredia

Environmentálna prioritná oblasť pozostáva z troch rozvojových priorít: rozvoj vodného hospodárstva (vybudovanie kanalizácie, rekonštrukcia vodovodu a pod.), odpadové hospodárstvo (skvalitňovanie triedeného zberu odpadov a boj proti čiernym skládkam) a ochrana životného prostredia a majetku (ochrana zložiek životného prostredia, budovanie protipovodňových opatrení a pod.).

Cieľ environmentálnej oblasti:

Zabezpečiť pre obyvateľov obce ako aj jej návštevníkov kvalitné životné prostredie a podporovať trvalo udržateľný rozvoj.

Časť C – Programová časť

Programová (plánovacia) časť obsahuje zoznam opatrení a aktivít na zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce, t. j. obsahuje podrobnejšie rozpracovanie strategických cieľov v hospodárskej, sociálnej a environmentálnej politike na úroveň opatrení a aktivít, ktoré sú tvorené vecne príbuznými skupinami projektov.

C.1 Hospodárska prioritná oblasť

Priorita 1: Rozvoj podnikateľského prostredia a cestovného ruchu	
Opatrenie	Projekt/Aktivita
1.1 Podpora podnikateľov a zvýšenie zamestnanosti v obci	Spracovanie stratégie podpory podnikania a zvýšenia informovanosti o možnostiach podpory zo strany obce, VUC, štátu, EÚ
	Komunikácia s hlavnými sociálno-ekonomickými partnermi pri koordinácii rozvojových aktivít a projektov obce
	Vytvorenie ekonomických a technických podmienok pre výstavbu priemyselných zón v obci – príprava a realizácia infraštruktúry
	Vymedzenie prenajímateľných priestorov pre potrebné služby a remeselné dielne
	Zakladanie malých a stredných podnikov s majetkovou účasťou obce
	Podpora tradičných odvetví a zavádzanie nových technológií
1.2 Rozvoj poľnohospodárstva a lesného hospodárstva	Podpora poľnohospodárov a samostatne hospodáriacich roľníkov, podpora subjektov lesného hospodárstva a zhodnocovania drevnej hmoty
1.3 Rozvoj cestovného ruchu	Značenie a tvorba cykloturistických trás, náučných chodníkov, turistických chodníkov, tvorba atraktívnych a odpočinkových miest na týchto trasách
	Výstavba pamätnej izby
	Dostupnosť a propagácia prírodných a historických pamiatok v obci
	Budovanie remeselných dvorov
	Podpora vytvárania nových atraktivít v obci
	Tvorba a spracovanie kvalitných propagačných materiálov
	Prepojenie obce so subjektami cestovného ruchu a agroturistiky
	Zachovanie a rozvoj ľudových tradícií (folklór, hudba, pôvodný odev) a ich maximálne využitie v cestovnom ruchu)
	Spracovanie kalendára podujatí
	Uzavretie dohôd s podnikateľmi v CR a podporovanie ich aktivít

Priorita 2: Skvalitnenie a rozvoj dopravnej infraštruktúry	
Opatrenie	Projekt/Aktivita
2.1 Zlepšenie dostupnosti obyvateľov obce za prácou a službami do najbližších miest	Rekonštrukcia ciest III. triedy na území katastra obce
2.2 Zlepšenie kvality dopravnej infraštruktúry v obci	Rekonštrukcia a výstavba miestnych komunikácií
	Výstavba a rekonštrukcia chodníkov v obci
	Rekonštrukcia zastávok SAD
	Výstavba a rekonštrukcia parkovísk
	Značenie ciest, chodníkov, ulíc
2.3 Zlepšenie infraštruktúry pre nemotorovú dopravu	Rekonštrukcia lávok a mostov
	Budovanie cyklotrás
Priorita 3: Skvalitnenie a rozvoj technickej infraštruktúry	
Opatrenie	Projekt/Aktivita
3.1 Podpora bezpečnosti a úspory energií v obci	Rekonštrukcia a výstavba verejného osvetlenia
	Vybudovanie kamerového systému v obci
	Rekonštrukcia a výstavba verejného rozhlasu
3.2 Rozvoj technickej infraštruktúry	Výstavba/rekonštrukcia plynovodu, zavedenie plynofikácie do nových častí
	Realizácia vysokorychlostného internetu v obci
Priorita 4: Rozvoj partnerskej spolupráce	
Opatrenie	Projekt/Aktivita
4.1 Rozvoj medzinárodnej spolupráce	Aktivity, workshopy a podujatia zamerané na výmenu skúseností
4.2 Rozvoj spolupráce na úrovni regiónu	Aktivity zamerané na rozvoj spolupráce medzi súkromným a verejným sektorom v obci aj v regióne

C.2 Sociálna prioritná oblasť

Priorita 5: Rozvoj možností pre bývanie v obci	
Opatrenie	Projekt/Aktivita
5.1 Vytváranie podmienok pre rozvoj bývania v obci	Výstavba nájomných bytov
	Podpora a budovanie IBV
Priorita 6: Údržba verejných priestorov a efektívna verejná správa	
Opatrenie	Projekt/Aktivita
6.1 Estetické verejné priestranstvá	Rekonštrukcia/vybudovanie námestia
	Vybudovanie oddychových zón so zelenou infraštruktúrou
	Výstavba amfiteátra
	Vybudovanie detského ihriska
	Vybudovanie trhoviska/trhových miest
	Rekonštrukcia obecného úradu

6.2 Zmodernizované verejné budovy	Rekonštrukcia domu smútku
	Rekonštrukcia a rozširovanie obecného cintorína
	Rekonštrukcia hasičskej zbrojnice
	Rekonštrukcia kultúrneho domu
	Rekonštrukcia/zriadenie obecnej knižnice
6.3 Skvalitnenie verejných služieb poskytovaných občanom	Projekt elektronizácie služieb verejnej správy
	Aktualizácia/tvorba rozvojových dokumentov: program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce a územného plánu obce
Priorita 7: Rozvoj sociálnej pomoci a zdravotníctva	
Opatrenie	Projekt/Aktivita
7.1 Kvalitná zdravotná starostlivosť a vybavená zdravotnícka infraštruktúra	Podpora poskytovania kvalitnej zdravotnej starostlivosti
7.2 Komplexná starostlivosť o sociálne znevýhodnené skupiny občanov	Zriadenie/rekonštrukcia zariadenia poskytujúce opatrovateľské služby
	Zlepšenie úrovne poskytovania domácej ošetrovateľskej starostlivosti, rozšírenie služieb, zvýšenie kvality poskytovaných služieb
	Podpora klubov pre seniorov, podpora aktivít pre matky s deťmi, podpora trávenia voľného času detí a mládeže
	Podpora imobilných a zdravotne postihnutých občanov
Priorita 8: Zlepšenie infraštruktúry a kvality vzdelávania a podpora voľnočasových aktivít	
Opatrenie	Projekt/Aktivita
8.1 Rozvoj a podpora školstva	Rekonštrukcia Materskej školy
	Podpora vzdelávacích projektov v MŠ
8.2 Podpora voľnočasových aktivít	Vybudovanie futbalového ihriska
	Výstavba multifunkčného športového areálu
	Podpora spolkov, združení a jednotlivcov pôsobiach v oblasti športu
Priorita 9: Zachovanie a zveľadenie kultúrneho bohatstva obce	
9.1 Ochrana kultúrnych pamiatok	Rekonštrukcia a obnova kultúrnych a historických pamiatok
9.2 Uchovanie a rozvíjanie zvykov a tradícií	Organizovanie podujatí a zachovanie ľudových tradícií
	Podpora spolkov, združení a jednotlivcov pôsobiach v oblasti kultúry
	Spracovanie histórie obce, vytvorenie monografie obce
Priorita 10: Rozvoj ľudských zdrojov	
10.1 Vzdelávanie zamestnancov samospráv a organizácií v ich zriaďovateľskej pôsobnosti	Podpora vzdelávacích projektov v MŠ, zamestnancov na obecnom úrade
10. 2 Podpora zamestnanosti	Po zamestnanosti pre obyvateľov obce vrátane znevýhodnených skupín občanov

C.3 Environmentálna prioritná oblasť

Priorita 11: Rozvoj vodného hospodárstva	
11.1 Zabezpečenie dostatočného zásobovania obyvateľstva pitnou vodou	Rekonštrukcia vodovodu
11.2 Zabezpečenie environmentálneho odvádzania odpadových vôd	Vybudovanie kanalizácie a ČOV v obci
Priorita 12: Odpadové hospodárstvo	
Opatrenie	Projekt/Aktivita
12. 1 Podpora účinného a ekologického systému odpadového hospodárstva	Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom
	Modernizácia/vybudovanie zberného dvora v obci
	Projekt osvetu, vzdelávania a propagácie separovaného zberu odpadu
	Spracovanie biologického odpadu a zriadenie kompostoviska
Priorita 13: Ochrana životného prostredia	
Opatrenie	Projekt/Aktivita
13.1 Ochrana zložiek životného prostredia	Ochrana vody, pôdy, ovzdušia
	Využívanie alternatívnych zdrojov energie
	Likvidácia čiernych skládok
	Zlepšenie energetickej efektivity verejných budov
13.2 Skvalitnenie životného prostredia	Ochrana prírodných pamiatok, rezervácií a úkazov
	Revitalizácia zanedbaných budov a plôch v obci, verejných priestranstiev
13.3 Ochrana obyvateľov pred ničivým pôsobením prírodných živlov	Protipovodňové opatrenia – priekopy, odrážky, hrádzky, úprava brehov potoka, výstavba odvodňovacích priekop a kanálov
	Protipožiarne opatrenia
	Osveta v rámci krízového stavu pri živelných pohromách

Zdroj: vlastné spracovanie

Časť D – Realizačná časť

Realizačná časť je zameraná na popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie programu rozvoja obce, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce na základe stanovenia merateľných ukazovateľov a vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja obce formou akčných plánov. Realizačná časť obsahuje:

- popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia,
- popis systému monitorovania a hodnotenia plnenia PHSR,
- akčný plán.

D.1 Inštitucionálne a organizačné zabezpečenia realizácie PHSR

Kompetencie obce v oblasti regionálneho rozvoja vymedzuje zákon o podpore regionálneho rozvoja č.309/2014 Z.z., § 12 nasledovne:

Obec vo svojej pôsobnosti na účely podpory regionálneho rozvoja

- a) analyzuje a hodnotí úroveň rozvoja svojho územia a jeho častí, zabezpečuje jeho trvalo udržateľný hospodársky rozvoj, sociálny rozvoj a územný rozvoj,
- b) zabezpečuje a koordinuje vypracovanie a realizáciu programu rozvoja obce alebo spoločného programu rozvoja obcí, pravidelne ho monitoruje a každoročne do 31. mája zasiela príslušnému vyššiemu územnému celku správu o jeho plnení a zabezpečuje súlad programu rozvoja obce alebo spoločného programu rozvoja obcí s územnoplánovacou dokumentáciou, ak jej spracovanie vyžaduje osobitný predpis,
- c) spolupracuje s vyšším územným celkom, na území ktorého sa obec nachádza, na príprave a realizácii programu rozvoja vyššieho územného celku a na účely evidencie poskytuje vyššiemu územnému celku program rozvoja obce,
- d) podieľa sa na plnení úloh, ktoré súvisia so zameraním podpory regionálneho rozvoja podľa § 3, v spolupráci s ministerstvom a ostatnými sociálno-ekonomickými partnermi, ktorí sa nachádzajú na území obce,
- e) vytvára podmienky na vznik a rozvoj územnej spolupráce a partnerstiev,
- f) spolupracuje s ďalšími obcami, regiónmi a územnými celkami alebo s orgánmi iných štátov, ktoré plnia funkcie územnej samosprávy,
- g) podporuje rozvoj podnikateľských aktivít potrebných na rozvoj obce.

Na základe uvedeného bude obec Malé Uherce zabezpečovať a koordinovať realizáciu PHSR obce prostredníctvom zodpovedných pracovníkov na Obecnom úrade, ktorí budú mať uvedenú činnosť v pracovnej náplni. Aktivitu, kde hlavným realizátorom bude obec, budú zabezpečované vlastnými zdrojmi (pracovníkmi Obecného úradu prípadne inými obyvateľmi obce) alebo prostredníctvom externých dodávateľov vybraných cez proces v zmysle platného zákona o verejnom obstarávaní.

Obecný úrad disponuje kvalifikovanými pracovníkmi so skúsenosťami s realizáciou aktivít po organizačnej, finančnej či technickej stránke. Aktivity, ktoré budú realizované inými subjektmi (podnikateľmi, organizáciami v obci alebo mimo obce), budú pracovníkmi obecného úradu monitorované. Minimálne jedenkrát ročne bude starosta obce predkladať Zastupiteľstvu správu o monitorovaní a hodnotení PHSR.

D.2 Vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja obce

Ide o naplánovanie realizácie PHSR formou akčného plánu. Akčný plán predstavuje konkrétny harmonogram činností/projektov/aktivít súvisiacich s rozvojom obce v nadväznosti na prioritné oblasti sociálno-ekonomického rozvoja. Tento plán vychádza zo stratégie, je jej logickou súčasťou a realizuje sa prostredníctvom konkrétnych projektov a aktivít. Obsahuje predpokladané termíny plnenia jednotlivých úloh, zoznam inštitúcií zodpovedných za ich plnenie a predpokladanú výšku financovania.

Formulár: Akčný plán

Hospodárska oblasť

Opatrenie, projekt/aktivita	Termín	Zodpovedný	Financovanie (v EUR)	Možný zdroj financovania
Opatrenie: 1.1 Podpora podnikateľov a zvýšenie		zamestnanosti v obci		
Spracovanie stratégie podpory podnikania a zvýšenia informovanosti o možnostiach podpory zo strany obce, VUC, štátu, EÚ	Od roku 2016 podľa potreby	Obec	2 000	VUC, INTERREG IVC SR-ČR, rozpočet obce
Komunikácia s hlavnými sociálno-ekonomickými partnermi pri koordinácii rozvojových aktivít a projektov obce	Od roku 2016 priebežne	Obec	2 000	VUC, INTERREG IVC SR-ČR, rozpočet obce
Vytvorenie ekonomických a technických podmienok pre výstavbu priemyselných zón v obci – príprava a realizácia infraštruktúry	Od roku 2016 priebežne	Obec	50 000	ŠF EÚ, rozpočet obce
Vymedzenie prenajímateľných priestorov pre potrebné služby a remeselné dielne	Od roku 2016 podľa potreby	Obec, remeselníci	50 000	IROP, rozpočet obce
Zakladanie malých a stredných podnikov s majetkovou účasťou obce	Od roku 2016 priebežne	Obec, malí a strední podnikatelia	10 000	IROP, rozpočet obce
Podpora tradičných odvetví a zavádzanie nových technológií	Od roku 2016 priebežne	Obec	10 000	Program rozvoja vidieka, rozpočet obce

Opatrenie: 1.2 Rozvoj poľnohospodárstva a lesného hospodárstva				
Podpora poľnohospodárov a samostatne hospodáriacich roľníkov, podpora subjektov lesného hospodárstva a zhodnocovania drevnej hmoty	Od roku 2016 priebežne	Obec, urbárske spoločenstvá, poľnohospodári, SHR	30 000	Program rozvoja vidieka (CLLD), rozpočet obce
Opatrenie: 1.3 Rozvoj cestovného ruchu				
Značenie a tvorba cykloturistických trás, náučných chodníkov, turistických chodníkov, tvorba atraktívnych a odpočinkových miest na týchto trasách	Od roku 2016 priebežne	Obec, záujmové združenia, turistické spolky	20 000	Program rozvoja vidieka (CLLD), rozpočet obce
Výstavba pamätnej izby	Od roku 2016 podľa potreby	Obec	10 000	INTERREG IVC SR-ČR, rozpočet obce
Dostupnosť a propagácia prírodných a historických pamiatok v obci	Od roku 2016 priebežne	Obec	30 000	Program rozvoja vidieka (CLLD), INTERREG IVC SR-ČR, rozpočet obce
Budovanie remeselných dvorov	Od roku 2016 podľa potreby	Obec	20 000	Program rozvoja vidieka (CLLD), INTERREG IVC SR-ČR, rozpočet obce
Podpora vytvárania nových atraktivít v obci	Od roku 2016 priebežne	Obec	100 000	Program rozvoja vidieka (CLLD), INTERREG IVC SR-ČR, rozpočet obce
Tvorba a spracovanie kvalitných propagačných materiálov	Od roku 2016 priebežne	Obec	30 000	Program rozvoja vidieka (CLLD), INTERREG IVC SR-ČR, rozpočet obce
Prepojenie obce so subjektami cestovného ruchu a agroturistiky	Od roku 2016 podľa potreby	Obec, subjekty CR a agroturistiky	20 000	Program rozvoja vidieka (CLLD), INTERREG IVC SR-ČR, rozpočet obce
Zachovanie a rozvoj ľudových tradícií (folklór, hudba, pôvodný odev) a ich maximálne využitie v cestovnom ruchu)	Od roku 2016 priebežne	Obec	50 000	Program rozvoja vidieka (CLLD), INTERREG IVC SR-ČR, rozpočet obce
Spracovanie kalendára podujatí	Od roku 2016 priebežne	Obec	5 000	Program rozvoja vidieka (CLLD), INTERREG IVC SR-ČR, rozpočet obce
Uzavretie dohôd s podnikateľmi v CR a podporovanie ich aktivít	Od roku 2016	Obec, subjekty CR a agroturistiky	5 000	PRV (CLLD), INTERREG IVC SR-ČR, rozpočet obce

	podľa potreby			
Opatrenie: 2.1 Zlepšenie dostupnosti obyvateľov obce za prácou a službami do najbližších miest				
Rekonštrukcia ciest III. triedy na území katastra obce	Od roku 2016 podľa potreby	Obec	50 000	IROP, VÚC, rozpočet obce
Opatrenie: 2.2 Zlepšenie kvality dopravnej infraštruktúry v obci				
Rekonštrukcia a výstavba miestnych komunikácií	Od roku 2016 podľa potreby	Obec	200 000	Program rozvoja vidieka (CLLD), rozpočet obce
Výstavba a rekonštrukcia chodníkov v obci	Od roku 2016 podľa potreby	Obec	200 000	Program rozvoja vidieka (CLLD), rozpočet obce
Rekonštrukcia zastávok SAD	Od roku 2016 podľa potreby	Obec	20 000	Program rozvoja vidieka (CLLD), IROP (CLLD), rozpočet obce
Výstavba a rekonštrukcia parkovísk	Od roku 2016 podľa potreby	Obec	50 000	Program rozvoja vidieka (CLLD), IROP (CLLD), rozpočet obce
Značenie ciest, chodníkov, ulíc	Od roku 2016 podľa potreby	Obec	10 000	Program rozvoja vidieka (CLLD), rozpočet obce
Rekonštrukcia lávok a mostov	Od roku 2016 podľa potreby	Obec	40 000	Program rozvoja vidieka (CLLD), rozpočet obce
Opatrenie: 2.3 Zlepšenie infraštruktúry pre nemotorovú dopravu				
Budovanie cyklotrás	Od roku 2016 podľa potreby	Obec	50 000	Program rozvoja vidieka (CLLD), INTERREG IVC SR-ČR, rozpočet obce
Opatrenie: 3.1 Podpora bezpečnosti a úspory energií v obci				
Rekonštrukcia a výstavba verejného osvetlenia	Od roku 2016 podľa potreby	Obec	50 000	Program rozvoja vidieka (CLLD), IROP (CLLD), rozpočet obce
Vybudovanie kamerového systému v obci	Od roku 2016 podľa potreby	Obec	50 000	Ministerstvo vnútra, IROP, rozpočet obce
Rekonštrukcia a výstavba verejného rozhlasu	Od roku 2016 podľa potreby	Obec	50 000	Program rozvoja vidieka (CLLD), IROP (CLLD), rozpočet obce
Opatrenie: 3.2 Rozvoj technickej infraštruktúry				

Výstavba/rekonštrukcia plynovodu, zavedenie plynofikácie do nových častí	Od roku 2016 podľa potreby	Obec	30 000	IROP (CLLD), rozpočet obce
Realizácia vysokorychlostného internetu v obci	Od roku 2016 podľa potreby	Obec	10 000	IROP (CLLD), Program rozvoja vidieka (CLLD), rozpočet obce
Opatrenie: 4.1 Rozvoj medzinárodnej spolupráce				
Aktivity, workshopy a podujatia zamerané na výmenu skúseností	Od roku 2016 priebežne	Obec	20 000	Program rozvoja vidieka (CLLD), INTERREG IVC SR-ČR, rozpočet obce
Opatrenie: 4.2 Rozvoj spolupráce na úrovni regiónu				
Aktivity zamerané na rozvoj spolupráce medzi súkromným a verejným sektorom v obci aj v regióne	Od roku 2016 priebežne	Obec	20 000	Program rozvoja vidieka (CLLD), rozpočet obce

Sociálna oblasť

Opatrenie, projekt/aktivita	Termín	Zodpovedný	Financovanie (v EUR)	Možný zdroj financovania
Opatrenie: 5.1 Vytváranie podmienok pre rozvoj bývania v obci				
Výstavba nájomných bytov	Od roku 2016 podľa potreby	Obec	300 000	Štátny fond rozvoja bývania, rozpočet obce
Podpora a budovanie IBV	Od roku 2016 podľa potreby	Obec	400 000	Štátny fond rozvoja bývania, rozpočet obce
Opatrenie: 6.1 Estetické verejné priestranstvá				
Rekonštrukcia/vybudovanie námestia	Od roku 2016 podľa potreby	Obec	50 000	Program rozvoja vidieka (CLLD), rozpočet obce
Vybudovanie oddychových zón so zelenou infraštruktúrou	Od roku 2016 podľa potreby	Obec	70 000	Program rozvoja vidieka (CLLD), rozpočet obce
Výstavba amfiteátra	Od roku 2016 podľa potreby	Obec	10 000	Program rozvoja vidieka (CLLD), rozpočet obce
Vybudovanie detského ihriska	Od roku 2016 podľa potreby	Obec	30 000	Program rozvoja vidieka (CLLD), rozpočet obce

Vybudovanie trhoviska/trhových miest	Od roku 2016 podľa potreby	Obec	20 000	Program rozvoja vidieka (CLLD), rozpočet obce
Opatrenie: 6.2 Zmodernizované verejné budovy				
Rekonštrukcia obecného úradu	Od roku 2016 podľa potreby	Obec	50 000	IROP, Program rozvoja vidieka (CLLD), rozpočet obce
Rekonštrukcia domu smútku	Od roku 2016 podľa potreby	Obec	10 000	Program rozvoja vidieka (CLLD), rozpočet obce
Rekonštrukcia a rozširovanie obecného cintorína	Od roku 2016 podľa potreby	Obec	10 000	Program rozvoja vidieka (CLLD), rozpočet obce
Rekonštrukcia hasičskej zbrojnice	Od roku 2016 podľa potreby	Obec	5 000	Program rozvoja vidieka (CLLD), rozpočet obce
Rekonštrukcia kultúrneho domu	Od roku 2016 podľa potreby	Obec	300 000	Program rozvoja vidieka (CLLD), rozpočet obce
Rekonštrukcia/zriadenie obecnej knižnice	Od roku 2016 podľa potreby	Obec	20 000	Program rozvoja vidieka (CLLD), rozpočet obce
Opatrenie: 6.3 Skvalitnenie verejných služieb poskytovaných občanom				
Projekt elektronizácie služieb verejnej správy	Od roku 2016 podľa potreby	Obec	10 000	Ministerstvo vnútra, rozpočet obce
Aktualizácia/tvorba rozvojových dokumentov: program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce a územného plánu obce	Od roku 2016 podľa potreby	Obec	10 000	VÚC, rozpočet obce
Opatrenie: 7. 1 Kvalitná zdravotná starostlivosť a vybavená zdravotnícka infraštruktúra				
Podpora poskytovania kvalitnej zdravotnej starostlivosti	Od roku 2016 priebežne	Obec	20 000	Program rozvoja vidieka (CLLD), rozpočet obce
Opatrenie: 7.2 Komplexná starostlivosť o sociálne znevýhodnené skupiny občanov				
Zriadenie/rekonštrukcia zariadenia poskytujúce opatrovateľské služby	Od roku 2016 podľa potreby	Obec	100 000	Program rozvoja vidieka (CLLD), rozpočet obce
Zlepšenie úrovne poskytovania domácej ošetrovateľskej starostlivosti, rozšírenie služieb, zvýšenie kvality poskytovaných služieb	Od roku 2016 priebežne	Obec	20 000	Program rozvoja vidieka (CLLD), rozpočet obce

Podpora klubov pre seniorov, podpora aktivít pre matky s deťmi, podpora trávenia voľného času detí a mládeže	Od roku 2016 priebežne	Obec	20 000	Program rozvoja vidieka (CLLD), rozpočet obce
Podpora imobilných a zdravotne postihnutých občanov	Od roku 2016 priebežne	Obec	20 000	Program rozvoja vidieka (CLLD), rozpočet obce
Opatrenie: 8.1 Rozvoj a podpora školstva				
Rekonštrukcia Materskej školy	Od roku 2016 podľa potreby	Obec	100 00	IROP, rozpočet obce
Podpora vzdelávacích projektov v MŠ	Od roku 2016 priebežne	Obec	50 000	IROP, Štátny rozpočet, rozpočet obce
Opatrenie: 8.2 Podpora voľnočasových aktivít				
Vybudovanie futbalového ihriska	Od roku 2016 podľa potreby	Obec	30 000	IROP, Program rozvoja vidieka (CLLD), rozpočet obce
Výstavba multifunkčného športového areálu	Od roku 2016 podľa potreby	Obec	70 000	IROP, Program rozvoja vidieka (CLLD), rozpočet obce
Podpora spolkov, združení a jednotlivcov pôsobiach v oblasti športu	Od roku 2016 priebežne	Obec, športové kluby a spolky	20 000	IROP, Program rozvoja vidieka (CLLD), rozpočet obce
Opatrenie: 9.1 Ochrana kultúrnych pamiatok				
Rekonštrukcia a obnova kultúrnych a historických pamiatok	Od roku 2016 podľa potreby	Obec, občianske združenia	50 000	Program rozvoja vidieka (CLLD), INTERREG IVC SR-ČR, rozpočet obce
Opatrenie: 9.2 Uchovanie a rozvíjanie zvykov a tradícií				
Organizovanie podujatí a zachovanie ľudových tradícií	Od roku 2016 priebežne	Obec, občianske združenia	20 000	Program rozvoja vidieka (CLLD), INTERREG IVC SR-ČR, rozpočet obce
Podpora spolkov, združení a jednotlivcov pôsobiach v oblasti kultúry	Od roku 2016 priebežne	Obec, občianske združenia	30 000	Program rozvoja vidieka (CLLD), rozpočet obce
Spracovanie histórie obce, vytvorenie monografie obce	Od roku 2016 podľa potreby	Obec	20 000	Program rozvoja vidieka (CLLD), INTERREG IVC SR-ČR, rozpočet obce

Opatrenie: 10.1 Vzdelávanie zamestnancov samospráv a organizácií v ich zriaďovateľskej pôsobnosti				
Podpora vzdelávacích projektov v MŠ, zamestnancov na obecnom úrade	Od roku 2016 podľa potreby	Obec	30 000	OP ĽZ, rozpočet obce
Opatrenie: 10. 2 Podpora zamestnanosti				
Po zamestnanosti pre obyvateľov obce vrátane znevýhodnených skupín občanov	Od roku 2016 podľa potreby	Obec	30 000	OP ĽZ, rozpočet obce

Environmentálna oblasť

Opatrenie, projekt/aktivita	Termín	Zodpovedný	Financovanie (v EUR)	Možný zdroj financovania
Opatrenie: 11.1 Zabezpečenie dostatočného zásobovania obyvateľstva pitnou vodou				
Rekonštrukcia vodovodu	Od roku 2016 priebežne	Obec, vodárenská spoločnosť	100 000	IROP, Envirofond, Štátny rozpočet, rozpočet obce
Opatrenie: 11.2 Zabezpečenie environmentálneho odvádzania odpadových vôd				
Vybudovanie kanalizácie a ČOV v obci	Od roku 2016 priebežne	Obec	1 000 000	IROP, Envirofond, Štátny rozpočet, rozpočet obce
Opatrenie: 12.1 Podpora účinného a ekologického systému odpadového hospodárstva				
Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom	Od roku 2016 priebežne	Obec	30 000	IROP, Envirofond, Štátny rozpočet, rozpočet obce
Modernizácia/vybudovanie zberného dvora v obci	Od roku 2016 podľa potreby	Obec	50 000	IROP, Envirofond, Štátny rozpočet, rozpočet obce
Projekt osvet, vzdelávania a propagácie separovaného zberu odpadu	Od roku 2016 priebežne	Obec	10 000	IROP, Envirofond, Štátny rozpočet, rozpočet obce
Spracovanie biologického odpadu a zriadenie kompostoviska	Od roku 2016 podľa potreby	Obec	100 000	IROP, Envirofond, Štátny rozpočet, rozpočet obce
Opatrenie: 13.1 Ochrana zložiek životného prostredia				
Ochrana vody, pôdy, ovzdušia	Od roku 2016 priebežne	Obec	20 000	IROP, Envirofond, Štátny rozpočet, rozpočet obce

Využívanie alternatívnych zdrojov energie	Od roku 2016 priebežne	Obec	30 000	IROP, Envirofond, Štátny rozpočet, rozpočet obce
Likvidácia čiernych skládok	Od roku 2016 priebežne	Obec	20 000	IROP, Envirofond, Štátny rozpočet, rozpočet obce
Zlepšenie energetickej efektivity verejných budov	Od roku 2016 podľa potreby	Obec	70 000	IROP, Envirofond, Štátny rozpočet, rozpočet obce
Opatrenie: 13.2 Skvalitnenie životného prostredia				
Ochrana prírodných pamiatok, rezervácií a úkazov	Od roku 2016 priebežne	Obec	10 000	IROP, Envirofond, Štátny rozpočet, rozpočet obce
Revitalizácia zanedbaných budov a plôch v obci, verejných priestranstiev	Od roku 2016 podľa potreby	Obec	50 000	IROP, Envirofond, Štátny rozpočet, rozpočet obce
Opatrenie: 13.3 Ochrana obyvateľov pred ničivým pôsobením prírodných živlov				
Protipovodňové opatrenia – priekopy, odrážky, hrádzky, úprava brehov potoka, výstavba odvodňovacích priekop a kanálov	Od roku 2016 priebežne	Obec	50 000	IROP, Envirofond, Štátny rozpočet, rozpočet obce
Protipožiarne opatrenia	Od roku 2016 priebežne	Obec	30 000	IROP, Envirofond, Štátny rozpočet, rozpočet obce
Osveta v rámci krízového stavu pri živelných pohromách	Od roku 2016 priebežne	Obec	5 000	IROP, Envirofond, Štátny rozpočet, rozpočet obce

Zdroj: vlastné spracovanie

Prioritné aktivity, ktoré obec plánuje realizovať v období rokov 2016-2017, sú uvedené v nasledujúcej tabuľke.

Tabuľka č. 19: Zoznam prioritne plánovaných projektových zámerov na roky 2016-2017

Oprava miestnych komunikácií a chodníkov
Rekonštrukcia domu smútku
Vybudovanie prechodu pre chodcov
Úprava vstupu do obce od mesta Prievidza (spomalenie premávky)
Oplotenie futbalového ihriska
Rozšírenie MŠ – rekonštrukcia podkrovia MŠ

Zdroj: OcÚ Malé Uherce

D.3 Systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce

Táto časť pojednáva o monitorovaní a hodnotení plnenia programu rozvoja obce na základe stanovených merateľných ukazovateľov. Aby boli jednotlivé projektové zámery programového dokumentu obce realizované v súlade s princípmi efektívnosti a účinnosti vynakladania finančných prostriedkov je potrebné na úrovni obce monitorovať celkový proces implementácie stratégie a navrhovať, v prípade potreby, zmeny v realizácii strategických plánov, ich doplnenie, prípadne prípravu nových dokumentov potrebných pre napĺňanie globálneho cieľa obce.

V súlade so snahou Slovenskej republiky o znižovanie rozdielov v úrovni rozvoja jednotlivých regiónov boli východiskom pri príprave Plánu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Malé Uherce na roky 2015-2022 nasledovné strategické dokumenty:

- Národný strategický referenčný rámec Slovenskej republiky
- Národná stratégia trvalo udržateľného rozvoja
- Stratégia rozvoja konkurencie schopnosti Slovenska do roku 2010
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Trenčianskeho samosprávneho kraja.
- Územný plán obce Malé Uherce

Obecné zastupiteľstvo obce Malé Uherce bude na svojich stretnutiach jedenkrát ročne prehodnocovať plnenie Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce. Podklady k hodnoteniu plnenia akčného plánu bude pripravovať starosta obce so zamestnancami Obecného úradu.

V rámci monitorovania plnenia akčného plánu, prípadne aktualizácie akčného plánu obec raz ročne získa a spracuje informácie o pripravovaných a realizovaných aktivitách v rámci realizácie PHSR obce a získa a vyhodnotí pripomienky úradu, poslancov a verejnosti týkajúce sa aktualizácie akčného plánu, zvyčajne do leta v čase začiatku prípravy rozpočtu na ďalší rok.

V rámci hodnotenia plnenia PHSR obec každoročne vyhodnotí dosiahnuté výsledky a dosahy realizovaných opatrení za predošlý rok na základe merateľných ukazovateľov, ktoré budú výsledkom realizovaných aktivít a projektov. Výsledné hodnotenie, ktoré bude obsahovať plnenie PHSR podľa jednotlivých opatrení a priorít, zašle obec Malé Uherce do 31.5. na Trenčiansky samosprávny kraj podľa zákona o RR.

V prípade potreby môže obec uskutočniť aktualizáciu PHSR (spravidla sa robí každé 3 – 4 roky), pričom aktualizovaný dokument musí schváliť zastupiteľstvo obce.

Tabuľka č. 20: Merateľné ukazovatele podľa jednotlivých opatrení

Opatrenie	Ukazovatele	Merateľná jednotka	Cieľová hodnota (rok 2022)
1.1 Podpora podnikateľov a zvýšenie zamestnanosti v obci	Novovzniknuté podnikateľské subjekty	Počet	5
	Nové pracovné miesta	Počet	15
1.2 Rozvoj poľnohospodárstva a lesného hospodárstva	Podpora poľnohospodári, SHR a subjekty lesného hospodárstva	Počet	3
1.3 Rozvoj cestovného ruchu	Vyznačené cyklotrasy, náučné chodníky, turistické trasy	Počet	2
	Novovybudované odpočinkové a atraktívne miesta	Počet	2
	Počet nových služieb a produktov CR	Počet	2
2.1 Zlepšenie dostupnosti obyvateľov obce za prácou a službami do najbližších miest	počet km rekonštruovaných ciest III. triedy	km	5
2.2 Zlepšenie kvality dopravnej infraštruktúry v obci	Zrekonštruované miestne komunikácie	km	1
	Nové miestne komunikácie	km	0,5
	Zrekonštruované chodníky	km	1
	Nové chodníky	km	0,5
	Zrekonštruované mosty a lávky	Počet	2
2.3 Zlepšenie infraštruktúry pre nemotorovú dopravu	Vybudované cyklotrasy	km	5
3.1 Podpora bezpečnosti a úspory energií v obci	Novoinštalované úsporné svietidlá	% pokrytia	100
	Novoinštalované reprosústavy	% pokrytia	100
3.2 Rozvoj technickej infraštruktúry	Pokrytie obce vysokorýchlostným internetom	% pokrytia	100
4.1 Rozvoj medzinárodnej spolupráce	Medzinárodné workshopy zamerané na výmenu skúseností	Počet	4
4.2 Rozvoj spolupráce na úrovni regiónu	Aktivity na podporu regionálnej spolupráce	Počet	10
5.1 Vytváranie podmienok pre rozvoj bývania v obci	Upravené plochy pre IBV	m ²	10 000

6.1 Estetické verejné priestranstvá	Zrekonštruované plochy verejných priestranstiev	m ²	2
	Novovybudované verejné priestranstvá s prvkami zelenej infraštruktúry	Počet	2
	Trhovisko	Počet	1
	Detské ihrisko	Počet	2
6.2 Zmodernizované verejné budovy	Zrekonštruované verejné budovy	Počet	5
6.3 Skvalitnenie verejných služieb poskytovaných občanom	Využívanie verejných služieb	%	100
7.1 Kvalitná zdravotná starostlivosť a vybavená zdravotnícka infraštruktúra	Novovzniknuté služby v zdravotníctve	Počet	1
7.2 Komplexná starostlivosť o sociálne znevýhodnené skupiny občanov	Podporené osoby odkázané na sociálnu službu so zabezpečenou starostlivosťou na komunitnej úrovni	Počet	100
8.1 Rozvoj a podpora školstva	Zrekonštruované objekty určené na vzdelávanie	Počet	1
	Vzdelávacie projekty	Počet	2
8.2 Podpora voľnočasových aktivít	Novovybudované voľnočasové možnosti (ihriská a pod.)	Počet	1
9.1 Ochrana kultúrnych pamiatok	Rekonštruované a/alebo obnovené budovy kultúrnych pamiatok	Počet	2
9.2 Uchovanie a rozvíjanie zvykov a tradícií	Podujatia zamerané na zachovanie tradícií	Počet	10
	Návštevnosť podujatí	%	100
10.1 Vzdelávanie zamestnancov samospráv a organizácií v ich zriaďovateľskej pôsobnosti	Vzdelávacie projekty pre zamestnancov samosprávy a podnikateľov	počet	2
10. 2 Podpora zamestnanosti	Počet zamestnaných obyvateľov cez samosprávne aktivity	počet	2
11.1 Zabezpečenie dostatočného zásobovania obyvateľstva pitnou vodou	Dĺžka zrekonštruovaného vodovodu	km	5
11.2 Zabezpečenie environmentálneho odvádzania odpadových vôd	Domácnosti napojené na kanalizáciu	%	100
12.1 Podpora účinného a ekologického systému odpadového hospodárstva	Projekt osvetý, vzdelávania a propagácie separovaného zberu odpadu	Počet	7
13.1 Ochrana zložiek životného prostredia	Odstránené čierne skládky	Počet	2
	Domácnosti využívajúce alternatívne zdroje energie	Počet	20

	Verejné budovy s efektívnejším energetickým hospodárstvom	Počet	2
13.2 Skvalitnenie životného prostredia	Revitalizované a upravené zanedbané budovy a plochy	Počet	2
13.3 Ochrana obyvateľov pred ničivým pôsobením prírodných živlov	Vybudované protipovodňové a protipožiarne opatrenia	Počet	2

Zdroj: vlastné spracovanie

Časť E – Finančná časť

Finančná časť obsahuje finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít, inštitucionálnu a organizačnú stránku realizácie programu rozvoja obce.

Táto časť obsahuje:

- indikatívny finančný plán na celú realizáciu PHSR,
- model viaczdrojového financovania jednotlivých opatrení, aktivít (projektov) za účasti sociálno-ekonomických partnerov v území v prepojení na programový rozpočet obce/VÚC,
- hodnotiacu tabuľku pre výber projektov

E.1 Indikatívny finančný plán na celú realizáciu PHSR

Finančné vyčíslenie jednotlivých aktivít sa v PHSR uvádza pri väčšine opatrení a aktivít, potrebných na naplnenie cieľov programu. Tie sú stanovené odhadom, konečné rozpočty budú súčasťou vykonávacích plánov. Pri schvaľovaní financovania jednotlivých úloh, vyplývajúcich z aktivít, sa bude prihliadať na ich dôležitosť a dopad na hospodársky a sociálny rozvoj obce. Viaceré úlohy sa môžu realizovať v rámci bežnej prevádzky samosprávy, mnohé však vyžadujú náročnejšie finančné a personálne zdroje a spoluprácu s inými subjektami.

Zdroje financovania na zabezpečenie realizácie PHSR definuje zákon o regionálnom rozvoji č.309/2014 Z. z. v paragrafe 4, kde sú uvedené zdroje na podporu regionálneho rozvoja:

(1) Regionálny rozvoj sa financuje

- a) zo štátneho rozpočtu vrátane finančných prostriedkov z rozpočtových kapitol ministerstiev,
- b) zo štátnych účelových fondov,
- c) z rozpočtov vyšších územných celkov,
- d) z rozpočtov obcí,
- e) z prostriedkov fyzických osôb,
- f) z prostriedkov právnických osôb,
- g) z úverov a príspevkov medzinárodných organizácií,
- h) z prostriedkov vyplývajúcich z medzinárodných zmlúv o poskytnutí grantu uzatvorených medzi Slovenskou republikou a inými štátmi,
- i) z iných prostriedkov, ak to ustanoví osobitný predpis.

(2) Doplnkovým zdrojom finančného zabezpečenia podpory regionálneho rozvoja sú finančné prostriedky z fondov Európskej únie poskytované podľa osobitných predpisov.

Finančné prostriedky z fondov Európskej únie na roky 2014-2020 sú rozdelené do viacerých programov:

- Operačný program Výskum a inovácie
- Operačný program Ľudské zdroje
- Integrovaný regionálny operačný program
- Operačný program Kvalita životného prostredia
- Operačný program Integrovaná infraštruktúra
- Operačný program Efektívna verejná správa
- Program rozvoja vidieka SR
- INTERREG IVC

Okrem uvedených fondov je možné využívať aj ďalšie programy EÚ. Štruktúra uvedených zdrojov bude závisieť na aktuálnej finančnej situácii obce ako aj na spoločensko-ekonomických podmienkach.

Formulár: Indikatívny rozpočet - sumarizácia

	Spolu v EUR
I. Hospodárska oblasť	1 294 000,00
II. Sociálna oblasť	1 925 000,00
III. Environmentálna oblasť	1 575 000,00

Zdroj: vlastné spracovanie

E.2 Model viaczdrojového financovania a finančný rámec

Financovanie jednotlivých projektov sa bude realizovať z viacerých zdrojov, pričom závisieť bude od aktuálnej finančnej situácie obce a aktuálnych potrieb. Financovanie sa tak bude opierať o zdroje obce, o národné zdroje, o zdroje z EŠIF, VÚC, o súkromné a ďalšie zdroje.

Intervenčná matica predstavuje odhad objemu potrebných zdrojov na realizáciu jednotlivých projektových zámerov. Finálna podoba a konkrétna výška investícií bude známa až po vypracovaní projektovej dokumentácie a vychádzať bude najmä z procesu verejného obstarávania.

Formulár: Model viaczdrojového financovania - intervenčná matica

Viaczdrojové financovanie			
Opatrenie	EÚ + štát (v EUR)	Obec (v EUR)	Celkové náklady (v EUR)
1.1 Podpora podnikateľov a zvýšenie zamestnanosti v obci	111 600,00	12 400,00	124 000,00
1.2 Rozvoj poľnohospodárstva a lesného hospodárstva	27 000,00	3 000,00	30 000,00
1.3 Rozvoj cestovného ruchu	261 000,00	29 000,00	290 000,00
2.1 Zlepšenie dostupnosti obyvateľov obce za prácou a službami do najbližších miest	45 000,00	5 000,00	50 000,00
2.2 Zlepšenie kvality dopravnej infraštruktúry v obci	468 000,00	52 000,00	520 000,00
2.3 Zlepšenie infraštruktúry pre nemotorovú dopravu	45 000,00	5 000,00	50 000,00
3.1 Podpora bezpečnosti a úspory energií v obci	135 000,00	15 000,00	150 000,00
3.2 Rozvoj technickej infraštruktúry	36 000,00	4 000,00	40 000,00
4.1 Rozvoj medzinárodnej spolupráce	18 000,00	2 000,00	20 000,00
4.2 Rozvoj spolupráce na úrovni regiónu	18 000,00	2 000,00	20 000,00
5.1 Vytváranie podmienok pre rozvoj bývania v obci	630 000,00	70 000,00	700 000,00
6.1 Estetické verejné priestranstvá	162 000,00	18 000,00	180 000,00
6.2 Zmodernizované verejné budovy	355 500,00	39 500,00	395 000,00
6.3 Skvalitnenie verejných služieb poskytovaných občanom	18 000,00	2 000,00	20 000,00
7.1 Kvalitná zdravotná starostlivosť a vybavená zdravotnícka infraštruktúra	18 000,00	2 000,00	20 000,00
7.2 Komplexná starostlivosť o sociálne znevýhodnené skupiny občanov	144 000,00	16 000,00	160 000,00
8.1 Rozvoj a podpora školstva	135 000,00	15 000,00	150 000,00
8.2 Podpora voľnočasových aktivít	108 000,00	12 000,00	120 000,00
9.1 Ochrana kultúrnych pamiatok	45 000,00	5 000,00	50 000,00
9.2 Uchovanie a rozvíjanie zvykov a tradícií	63 000,00	7 000,00	70 000,00

10.1 Vzdelávanie zamestnancov samospráv a organizácií v ich zriaďovateľskej pôsobnosti	27 000,00	3 000,00	30 000,00
10. 2 Podpora zamestnanosti	27 000,00	3 000,00	30 000,00
11.1 Zabezpečenie dostatočného zásobovania obyvateľstva pitnou vodou	90 000,00	10 000,00	100 000,00
11.2 Zabezpečenie environmentálneho odvádzania odpadových vôd	900 000,00	100 000,00	1 000 000,00
12.1 Podpora účinného a ekologického systému odpadového hospodárstva	171 000,00	19 000,00	190 000,00
13.1 Ochrana zložiek životného prostredia	126 000,00	14 000,00	140 000,00
13.2 Skvalitnenie životného prostredia	54 000,00	6 000,00	60 000,00
13.3 Ochrana obyvateľov pred ničivým pôsobením prírodných živlov	76 500,00	8 500,00	85 000,00

Zdroj: vlastné spracovanie

Záver

Schválenie PHSR	
Dokument	Názov: Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Malé Uherce na roky 2015 – 2022 Štruktúra dokumentu: dokument je štruktúrovaný podľa zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja a podľa Metodiky na vypracovanie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce/obcí/VÚC, vydanej Ministerstvom dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja, verzia 2.0, február 2015.
Spracovanie	Forma a obdobie spracovania: spracovanie PHSR vykonala obec v partnerstve s externým odborníkom, ktorý koordinoval proces tvorby dokumentu a zabezpečoval dodržiavanie metodických postupov. Obdobie spracovania: Dokument bol spracovaný v mesiacoch júl – november 2015. Riadiaci tím: riadiaci tím pozostával z 3 členov a v procese spracovania mal 2 pracovné zasadania. Pracovné skupiny: pracovná skupina mala 7 členov a konali sa 2 pracovné zasadnutia. Autor dokumentu: MVL Štefánek, s.r.o. Účasť verejnosti a komunikácia s ňou: verejnosť bola vyzývaná participovať na procese spracovania PHSR prostredníctvom web stránky obce, obecného rozhlasu a osobným podaním. Jej názory boli zozbierané formou dotazníkového prieskumu.
Prerokovanie	Prerokovanie v orgánoch samosprávy: 25.01.2016 Verejné pripomienkovanie: 25.01.2016
Schválenie	Návrh na uznesenie zastupiteľstva: „Obecné zastupiteľstvo schvaľuje Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Malé Uherce na roky 2015 – 2022“.

Prílohy PHSR

Príloha č. 1 – Zoznam informačných zdrojov použitých v PHSR (východiskové strategické a koncepcné dokumenty, súvisiaca legislatíva)

Príloha č. 2 – Zoznam skratiek použitých v PHSR

Príloha č. 3 – Formulár č. A 4 - Evidencia podnikateľských subjektov Malé

Uherce Príloha č. 4 – Formulár č. A 5 - Evidencia mimovládnych organizácií Malé

Uherce Príloha č. 5 – Formulár č. Ú 6 - Ex-post hodnotenie predchádzajúceho

PHSR Príloha č. 6 – Bytový a domový fond v obci Malé Uherce za rok 2011

Príloha č. 7 – Odvetvia ekonomickej činnosti v obci Malé Uherce za rok 2011